X m. 1935 m. balandžio mėn. 4(112) Nr.

JAUNIMO DRAUGAS

VILNIAUS KRAŠTO JAUNUOMENĖS MĖNESINIS LAIKRAŠTIS

Redakcija ir Administracija: Vilnius, Dombrovskio gt. 5—1.

ATSIKĖLĘS KRISTUS GUODŽIA SAVO MOTINĄ... ALELIUJA!

Velykos — džiaugsmo šventė! Lai jos pripildo tuo džiaugsmu kiekvieno lietuvio širdį, — to visiems linkime nuoširdžiai.

„Jaunimo Draugo" Redakcija ir Administracija.

TAVO ATSIKĖLIMUI.

Žinia, kad čia atėjo Rabi *) su savo mokiniais, greit pasklido Betanijos apylinkėse.

Didysis Rabi ir Jo mokiniai tuomet buvo Lozoriaus, Mortos ir Marijos Magdalenos namuose. Tuojau senai lauktiems svečiams nuplautos kojos. Morta susirūpino vaišėmis. Koks buvo džiaugsmas tiems namams!... Kaip mums po Komunijos.

Namų prieangy ir kieme jau buvo daug susirinkusių. Kiekvienas stengėsi pamatyti Tą, Kuris prikėlė iš numirusių jau pūvantį Lozorių, dabar besikalbantį su svečiais už stalo.

Prasivėrė durys — ir įėjo nepaprasto gražumo mergaitė. Mergaitė, kurią tada akmenimis norėta užmušti. Mergaitė, kuriai tada Rabi atleido nuodėmes. Tai Marija Magdalena. Ji dabar atėjo su alebastriniu indu, kuriame buvo brangūs nardo kvepalai. Visi į ją sužiūro. O ji — tuojau tuos kvepalus išpylė ant Rabi galvos. Patepė Jam ir kojas, kurios nešioja visiems nuodėmių atleidimą. Bučiavo jas, šluostė savo šilkiniais plaukais.

Buvo ten ir Judas, vienas iš dvylikos Rabi mokinių. Jis visa tai matė. Ir pavydu degė. Jis perdaug buvo gobšus. Todėl jis ir išdrįso pasakyti savo Mokytojui:

— Kodėl neparduota to tepalo už tris šimtus denarų ir neatiduota beturčiams?...

Ir kiti su neapykanta ėmė žiūrėti į Mariją pas Rabi kojas.

Tuomet Jėzus jiems kalbėjo:

— Kam esate įkyrūs šitai moteriškei? Ji juk padarė man gerą darbą. Nes beturčių jūs visuomet turite su savim, o mane nevisuomet. Nes, išpildama šitą tepalą ant mano kūno, ji tai padarė mano laidotuvėms. Iš tikrųjų sakau jums, kur tik visame pasauly bus skelbiama šita Evangelija, bus sakoma jos atsiminimui ir ką ji yra padariusi...

Vyrai kietai spaudė kumštis. Ir kažką tarėsi. Prieš Rabį, prieš Jėzų...

Judas atsikėlė. Ir, nė nepažvelgęs savo Mokytojui į akis, išėjo į kiemą, kur buvo daug blogos valios žmonių. Jis ten pasisiūlė:

— Ką norite man duoti, ir aš jį jums išduosiu?

* * *

Sudrebėjo Sinedrijonas, kada minia ėmė šaukti:

— Ateina!... Dovydo sūnus!...

Rabi jojo ant asilaitės. Visi Jį sveikino... Laužė žalias palmių šakas. Nešė iš namų brangiausius kilimus. Metė nuo pečių paskutines jupas... Visa tai – Jam po kojų nešė ir metė.

— Osanna! Palaimintas, Kurs ateina Viešpaties vardan, Izraelio karalius!...

---

*) Rabi — hebrajiškai mokytojas.

Bet Jėzus buvo liūdnas. Jis kiaurai žinojo žmonių širdis..

O farisiejų ir Rašto žinovų įtužimui nebuvo galo.

Jie tarp savęs kalbėjosi:

— Matote, kad nieko negalime padaryti; štai visi eina paskui jį...

* * *

Raudonas saulėlydis miestą ant trijų kalnų: Liono, Moiro ir Akro raudonai nudažė. Gražus buvo šventasis miestas.

Saulė nukrito už Užjordanės kalnų.

Pakvipusiais slėniais slinko brunetas vakaras. Kiekvienai lelijai, kiekvienai rožei dovanodamas keletą perlų.

Tomis dienomis turėjo kažkas labai didelio įvykti. Turėjo pasijudinti Libano kalnai.

Turėjo skeldėti uolos. Karstai atsidaryti — ir iš jų atsikelti mirusieji. Turėjo plyšti ir gražioji Salamono šventykla. Iš aukso ir dramblio kaulo.

Apie tai kai kas žinojo.

Todėl tą vakarą švento miesto gatvėse vaikščiojo nešventi vyrai. Jie saulės bijosi. Jie susirinko pas Kaifą, pas vyriausią kunigą. Susirūpinę. Kaip piktadariai prieš savo nakties kruvinąjį žygį. Jie šaukė Kaifui:

— Jį minios seka!...

— Tuo Lozoriaus prikėlimu jis daug laimėjo!...

— Tas žmonių suvedžiotojas!...

— Kada jis bus vienas!..

— Mums prižadėjo jojo mokinys!...

— Judas!...

— Jis mums jį išduos!...

— Už trisdešimt sidabrinių!...

* * *

Keliu į Jeruzalę ėjo du vyrai. Vienas — sidabraplaukis, palinkęs į žemę, antras — jaunyste dvelkiąs jaunikaitis. Petras ir Jonas. Abu apaštalai, abu su aureolėmis.

Juos jau pačiame mieste pasitiko nepažįstamas, nešąs ąsotį vandens. Juodu sutiktąjį sekė. Taip liepė Rabi. Paskui jie jį paklausė:

— Kame yra butas, kuriame Mokytojas draug su savo mokiniais valgytų Velykų avinėlį?...

Ir sutiktasis vyras įvedė apaštalus į erdvią salę. Čia tai ir paruoštas stalas vakarienei, meilės puotai, kuri tą pat vakarą įvyko.

— — — — — — — — — —

Žibintuvai nušvietė apytamses salės sienas. Už ilgo stalo buvo Rabi su dvylika savo mokinių. Rabi buvo Švenčiausias. O Jojo mokiniai — šventi...

Paskui Jėzus kėlėsi. Pasiėmė baltą drobulę. Susijuosė. Įsipylė į praustuvą vandens.

— Ką čia Rabi darytų?...

— ?...

Jėzus prieina prie Simono Petro.

— Viešpatie, Tu man mazgosi kojas?...

— Ką aš darau, tu dabar nežinai, bet žinosi paskui...

— Ne, Tu niekuomet nemazgosi man kojų...

— Jei aš tavęs nenumazgosiu, tu neturėsi dalies su manim...
— Viešpatie, ne tik mano kojas, bet ir rankas ir galvą!...
— Kas nusiplovęs, tas neprivalo daugiau, kaip tik kojas, nusimazgoti... Ir jūs esate nesutepti, bet ne visi...
Judas pasijudino. Judas neramus...
Jėzus ir jam numazgojo kojas...
O Didysis Nusižeminime!...
Mokiniai su didžiausia atida seka savo Mokytoją. Kiekvieną Jo judesį.
Ir štai — Jėzus paėmė duoną, laimino ją, laužė ir davė savo mokiniams.
Laimino ir vyną taurėje...
Rabi sakė, kad toji duona — Jojo kūnas. Kad tas vynas — Jo kraujas. Liepė valgyti ir gerti. Liepė taip daryti Jo atminimui... Rabi žadėjo pasilikti iki pasaulio pabaigos...
Kaip tai? — Valgyti savo mylimojo Mokytojo kūną?... Gerti Jo kraują... Tai baisu!...
Ką čia Rabi kalba?... Ką tai visa reiškia?...
Ką? Rabi kalba, kad vienas iš dvylikos Jį išduos?...
?! — —
Ir padavė Rabi padažytą duoną Simono sūnui Judui, jam sakydamas:
— Ką manai daryti, daryk greičiau...
Judas buvo su pinigine. Todėl visi manė, kad Rabi jam pasakė:
— Nupirk mums, ko privalome šventėms...
Judas išėjo...
Buvo jau vėlyvas vakaras.
Rabi kalbėjo:
— Vaikeliai, dar trumpą laiką esu su jumis...
Simonas Petras paklausė:
— Viešpatie, kur eini?...
— Kur aš einu, tu dabar negali manęs sekti, bet seksi paskui...
— Kodėl aš dabar negaliu tavęs sekti? Aš guldysiu savo galvą už Tave?...
— Sakau tau, Petrai, pirma nekaip gaidys šiandie sugiedos, tu tris kartus išsiginsi pažįstąs mane...
Mokiniai šaukė:
— Ne, Jėzau, ne!... Mes Tave seksim!... Jei reikės, ir mirsime už Tave!...

* * *

Danguje buvo tik vienas mėnuo. Be žvaigždžių.
Naktis šalta. Kažkaip slegianti...
Kada jie buvo ant Alyvų kalno, Rabi pakėlė akis į dangų. O iš jo švenčiausių lūpų veržėsi:
— Tėve, valanda atėjo, pagarbink savo Sūnų, kad Sūnus pagarbintų Tave...
Tai buvo Naujojo Įstatymo Aukščiausio Kunigo malda...
Mokiniams taip pat liepė budėti ir melstis...
Abba!...
Už save...
Už miegančius apaštalus...
Už visus...

O paskui — trys vizijos: nuodėmės, kančių ir kryžiaus Golgotoj tarp latrų...

Ir Rabi akys, Gražiausiojo Vyro akys, krauju pasruvo — —

Sumirgėjo vynmedžių lapai.

Žiburiai ir kurtūs žingsniai daugelio kojų kalnu artėjo.

Minia. Toji pati minia, kuri prieš kelias dienas šaukė — Osanna!... Dabar ji su virvėmis, su lazdomis...

Ramusis Rabi, kuris tai miniai per 3 metus tiek gero padarė, paklausė:

— Ko ieškote?

Minia gi šaukė:

— Jėzaus Nazarėno. .

— Aš esu — atsakė mielas Rabi.

Daugeliui iškrito iš rankų virvės ir lazdos...

Iš minios tarpo išėjo Judas. Su pasmaugta sąžine. Su pabučiavimu. Už 30 sidabrinių...

— — — — — — — — — —

Anno kieme kūrenosi ugnis. Daug ten buvo vergų, miesto valkatų. O tarp jų visų — Rabi-Dievas-Žmogus... Surištas... Visų apleistas... Tik vienas Petras Jį slapta sekė...

Vartų tarnaitė Petrą įtarė. Ji jį paklausė:

— Ar ir tu esi iš šito žmogaus mokinių tarpo?...

Petras iš baimės visa užmiršęs užsigynė:

— Ne...

Triskart vartų tarnaitė Petrą klausė.

Triskart Petras užsigynė.

Tik kada sugiedojo gaidys ir vedamas Jėzus iš Anno pas Kaifą pažvelgė į Petrą, Petras visa atsiminė. Ir verkė, kaip mažas kūdikis...

O Judas?

Judas neverkė... Judui būtų buvę geriau, jeigu jis nebūtų gimęs...

A. S—kas.

P. VAIČIŪNAS.

ALELIUJA.

Kiekvienas savo kryžių neša,
Kiekvienas turi kančią kęsti.
Vai dar šviesių jėgų nors lašą,
Kad laukiant Aleliuja neužgęsti!...

Klausyk, klausyk Velykų aido! —
Linksmai varpan Hosanna skėlė...
Giedri valia rūkus išklaido,
Grūdai žiedais nudažo smėlį...

Žinok: kančia palaimai laidas.
Ji alo tai, kas valią uja.
Gražus, gražus po skausmo veidas:
Iš skausmo gimsta Aleliuja...

Ties Didžiojo Lietuvio karstu.

Vilnius — mūsų tautos šventovė, kurioj ilsis mūsų didingos praeities ir mūsų garbingo atgimimo kūrėjai. Čia Vytauto Didžiojo ir Švento Kazimiero karstai, čia atgimusios tautos patrijarcho D-ro Basanavičiaus kapas. Čia š. m. kovo mėn. 22 dieną sugrįžo amžinam pailsiui dar vieno mūsų didžiojo tautiečio Petro Vileišio kaulai, kurie, Velionies priešmirtinį troškimą pildant, buvo tą dieną atvežti iš Kauno.

Kas buvo lietuvių tautai Petras Vileišis — tai dar gerai pamena mūsų vyresnioji karta. Bet jo didžiąją asmenybę turėtų pažinti ir lietuvių jaunuomenė, kurios atmintis prieškarinių laikų jau nebesiekia.

Didysis besikėliančios Lietuvos veikėjas inž. Petras Vileišis su savo žmona Palangoje 1926 m. prieš pat mirtį.

Petras Vileišis kilęs nuo Panevėžio. Gimė 1851 m. paprastoj kaimo pirkioj, kaip visi tuometiniai lietuvių valstiečių vaikai. Mokesi nuo mažens. Dešimtus metus eidamas įstojo Panevėžio gimnazijon. Bet, 1863 m. lenkų - lietuvių sukilimą rusams numalšinus, toji gimnazija buvo uždaryta. Tada Vileišis persikėlė į Šiaulius, kur 1970 m. pabaigė gimnaziją ir tais pačiais metais įstojo Petrapilio universitetan fizikos-matematikos skyriun. Universitetą pabaigęs pateko kelių inžinierių institutan, kurin buvo labai sunku įstoti.

Išėjęs kelių inžinieriaus mokslą, Petras Vileišis pradėjo dirbti geležinkelių ir tiltų statyboj ir labai greit išsimušė į pirmutines garsių inžinierių eiles. Čia jis parodė didelį sveiko lietuvio protą ir geležinę lietuvio valią. Nors plačioj tuometinėj Rusijoj buvo visokių galymybių šviesuoliui neblogai įsitaisyti, bet atsidurti tarp pirmųjų buvo nelengva. Čia kasmet išeidavo iš aukštųjų mokyklų šimtai tokių inžinierių, tarp kurių buvo ir gabių žmonių ir, kas tuomet buvo ypač svarbu, su bajoriškais titulais. Be to, dauguma jų turėjo nemaža pinigų ir įtakingų giminių pečius. Mūsų Didysis Tautietis buvo prasto sodiečio vaikas, be to, vienas ir plikas, kaip pirštas. Jam teko vien savo jėgomis gyveniman kelią prasiskinti, o paskui ir garbę ir turtus įgyti. Bet ne todėl su pagarba jo vardą minime. Jis didelis ir garbingas todėl, kad žymią dalį tų gerybių savo tautai paaukojo.

Tvirtos dvasios lietuviu Petras Vileišis pasireiškė dar gimnazijoj būdamas. Tais laikais mūsų šviesuomenė lenkėjo, o kartu keitė ir savo pavardes, nes lietuviška pavardė su galūne „as“ arba „is“ atrodė mužikiška. Kas norėjo eiti į ponus, tas turėjo „suponinti“ ir pavardę, pride-

dant galūnę „ski“ arba „ič“. Gimnazistą Vileišį draugai dažnai pajuokdavo dėl jo „mužikiškos“ pavardės ir kalbino pasivadinti Vileiševič arba nors Vileiško, Bet jis griežtai atmetė draugų siūlymą ir su pasididžiavimu vadino save lietuviu.

Aukštuosius mokslus eidamas, Petras Vileišis rado daugiau lietuvių studentų ir kartu su studijuojančiu kalnų institute Česlovu Pance-

Petro Vileišio rūmai Vilniuje, kuriuos jis pats pasistatė ir kuriuose prieš karą gyveno. Dabar tie rūmai yra „Ryto“ Draugijos nuosavybė.

žinsku įkūrė lietuvių studentų kuopą tautiškais tikslais. Dar 1875 m. toji kuopa ėmė leisti lietuvišką laikraštį. Kadangi tuomet spauda lietuviams buvo uždrausta, tai laikraštį teko ranka rašyti ir todėl plačiai pasklysti tas laikraštis negalėjo. Taip pat dar studentaudamas Petras Vileišis pradėjo rašyti ir leisti lietuviškas knygutes. Viso jis yra parašęs jų net 24. Keturias tų knygučių išspausdino dar spaudos draudimo laikais, vienas jų slapta, o kitas išgavęs per pažintis leidimą.

Tačiau daugiausia Petras Vileišis bus nusipelnęs lietuvių spaudos atgavimui ir, galima sakyt, lietuvių spaudos įkūrimui. Įsigijęs didžiausius turtus, geležinkelius ir tiltus statydamas, vedė sėkmingą kovą su spaudos draudimu. Pradžioje savo pinigais leisdavo Prūsuose įvairius lietuviškus raštus ir gabendavo juos Lietuvon. Paskui ir čia pat apeidavo spaudos draudimo įstatymą, tai papirkdamas rusų valdininkus, tai slapta išleisdamas vieną kitą lietuvišką knygelę, pagaliau su pagalba žinomo mūsų visuomenės veikėjo Povilo Višinsko, kurio kaulai ilsis taip pat Rasų kapinėse, privedė vieną spaudos bylą prie Rusijos senato ir 1904 metais ją laimėjo. Tuo senato sprendimu ir buvo panaikintas lietuvių spaudos draudimas.

Petro Vileišio palaikų pernešimas Rasų kapinėse Vilniuje 1935 m. kovo mėn. 22 dieną. Šalia kun. Pr. Bieliausko stovi prie atviro kapo nulenkęs galvą Velionies sūnus inž. Vytautas Vileišis, dabartinis Lietuvos įgaliotas ministeris Latvijoj.

Sunku teises iškovoti, bet kartais dar sunkiau jomis pasinaudoti. Tiesa, tais laikais lietuvių šviesuomenės jau nestigo, bet dauguma buvo pusplikiai ir vargiai būtų sugebėję savo lėšomis išleisti rimtesnį lietutuvišką laikraštį. Čia taip pat Apvaizdos siųstas Vileišis duosnia ranka paaukojo daug dešimčių tūkstančių rublių lietuviškos spaudos organizavimui. Jo lėšomis buvo įsteigtas Vilniuje pirmas lietuviškas dienraštis „Vilniaus Žinios", pirmas lietuviškas knygynas (dabar Šlapelienės), pirma lietuviška spaustuvė ir knygų leidykla. Taip greit užsimezgė ir įsigalėjo Vilniuje lietuviškas kultūrinis gyvenimas tik Petro Vileišio duosnumu gaivinamas.

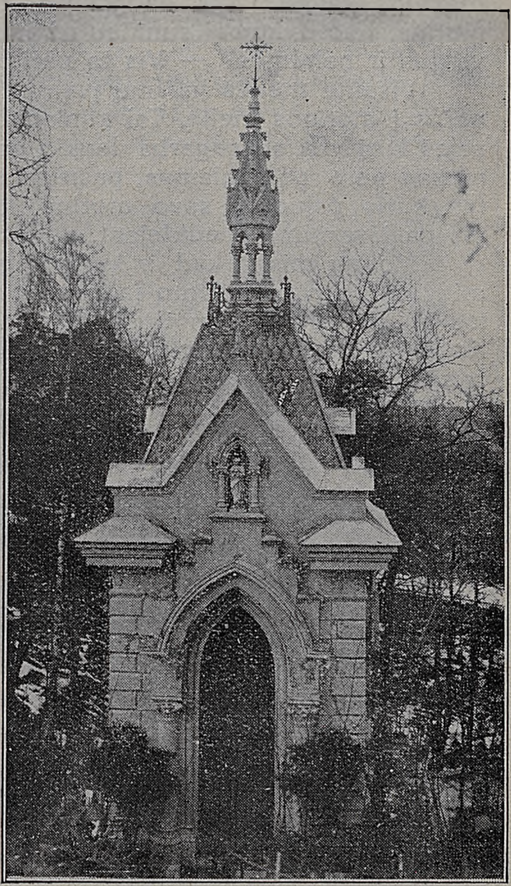
Jeigu Vileišis nebūtų įsteigęs „Vilniaus Žinių", tai kažin, ar Basanavičius su kitais patrijotais būtų sugebėjęs sušaukti Didįjį Vilniaus Seimą ir apskritai kažin, ar būtų lietuvių tauta suskubusi iki Didžiojo

karo pasiruošti kovai už laisvę su ginklu rankoje ir tą laisvę atgauti. Greičiausia be tų didžiųjų Vileišio žygių lietuvių tautos atsikėlimas būtų pavėluotas.

Vileišio laikais lietuviai šviesuoliai dažniausiai išvykdavo plačion Rusijon ir Lietuvon nebegrįždavo. Mat, savo krašte lietuviai negaudavo jokių tarnybų. Toli nuo tėviškės jie buvo Rusijai nepavojingi, o šviesuomenės rusams stigdavo, tai ir duonos kąsnį ten lietuvis lengviau užsidirbdavo. Vileišis matė tuo būdu daromą Lietuvai žalą ir todėl pasiryžo kuo daugiausia lietuvių šviesuomenės sulaikyti Lietuvoj. Tam tikslui jis ėmė kurti lietuvišką pramonę. Tarp kitko įsteigė Vilniuje didoką geležies fabriką „Viliją", kuriame buvo dirbamos visokios žemės ūkio mašinos. Prieš pat karą „Vilija" jau aprūpindavo žemės ūkio įrankiais beveik visą Lietuvą. Daugelis lietuvių fabrike gavo darbo ir galėjo palikti Vilniuje.

Vileišis dirbo ir gyveno Vilniuje iki pat Didžiojo karo. Po karo persikėlė Kaunan ir dar, kiek galėdamas, tarnavo Lietuvai, tai eidamas susisiekimo ministerio pareigas, tai dirbdamas eilinio piliečio darbą.

Mirė 1926 metais Palangoj. Prieš mirtį pareiškė paskutinę valią, kad jį palaidotų Vilniuje Rasų kapinėse jo pačio pastatytoj koplyčioj. Tik po devynių metų amžino poilsio Kauno bazilikos požemiuose Didysis Lietuvis sugrįžo numylėtan miestan ir papildė lietuvių panteoną nauju visai tautai brangiu karstu. *Miltauta.*

Gražiausia koplyčia Vilniaus Rasų kapinėse, Petro Vileišio statyta, kurioj palaidotas jis pats ir jo šeimos nariai.

MOTINA.

Motina! Motinos meilė! Kiek daug pasako mums tie trumpi žodžiai! Kiek įvairių jausmų, įvairiausių atsiminimų sukelia jie mumyse! Ar gali būti meilė, galingesnė už motinos meilę, ar gali būti skausmas, didesnis už motinos skausmą?! Nėra geresnio, nėra už motiną ištikimesnio draugo... Kas daugiausiai trokšta mums laimės gyvenime? — Motina. Kas dvigubai sunkiau už mus pačius pergyvena mus ištikusius vargus ir nelaimes? — Vis ta pati motina.

Visame meilės jausmų įvairume nerasime nė vieno, kuris būtų panašus į motinos meilę. Tai kilniausias, mažiausiai egoistiškas jausmas, prieš kurį visi su pagarba lenkia galvas. Tai vienintelis jausmas, kuris niekad nėra pajuokiamas, pašiepiamas. Nevertas žmogaus vardo būtų tas, kuris pajuoktų savo motiną, kuris pamirštų jos meilę, jos triūsą, jos pasišventimą jį auklėjant.

Motinų misija kad ir kilni, ir garbinga, bet labai sunki ir atsakominga. Juk nuo tinkamo jaunosios kartos išauklėjimo pareina visa tautos ateitis. „Kokios motinos, tokie vaikai, tokia tauta“— sako Vydūnas. Kokius sūnus ir dukteris išaugins motinos, tokia bus visuomenė, tokia bus tauta.

Jokia visuomenė bei tauta negali stiprėti ir progresuoti be visos armijos meilių, dorų, ištikimų, pasiryžusių bet kokiai aukai motinų, iš visų jėgų besistengiančių auklėti tinkamus savo kraštui piliečius.

„Viena gera motina atstoja šimtus mokytojų“ — sako Herbertas.

Į jaunąją kartą labiausiai veikia ne žodžiai, bet pavyzdžiai, o juk motina yra nuolat prieš jų akis. Taigi labai svarbu, kad jos pavyzdys būtų tobulas.

Kiekvienas žmogus pirmučiausį ir patį svarbiausį suklėjimo mokslą išeina šeimoje. Koks bus tas mokslas, kur jis žmogų pakreips—pareina tik nuo motinos. Ji yra šeimos siela, jos širdis, kuri savo meilės spinduliais jungia visą šeimą į harmoningą vienetą, kuri nustato jos gyvenimo kryptį. Sakoma: kokia motina, tokia šeima. Motina yra šeimos ašis, apie kurią sukasi šeimos gyvenimas.

Tėvas rūpinasi daugiau materiale šeimos gerove. Jis kovoja su išorėmis kliūtimis, gina savo lizdą nuo gyvenimo audrų. Jis niekados nesuteiks šeimai tos šilumos, to jaukumo, kurio ir jis pats yra reikalingas ir kurios sugeba įkvėpti šeimos židiniui tik motina.

Vyro galybė — jo jėga, jo protas, moters—širdis, jausmai. O šeimos laimei daugiausia reikalinga širdies, kuodaugiausia meilės. Šeimos židinys be meilės, tai lyg žmogaus kūnas be sielos.

Šeimos nuotaika, jos dorovingumas, sveikatingumas, vieningumas, namų tvarka, žodžiu, visa, kas sudaro šeimos laimę, yra motinos rankose. Nuo motinos nuotaikos pareina visos šeimos nuotaika. Jei ji sveika, geros širdies, linksmo būdo, drąsiai ir optimistiškai žiūri į gyvenimą, jei ji platesnės pasaulėžiūros, nepasiduoda gyvenimo mažmožiams, tai šios ypatybės, yra saulės spinduliai, šildo ir šeimos židinį. Tuomet šeimoj susidaro meilūs, draugiški, kupini pasitikėjimo, santykiai; joje nevaržomai skamba sveikas juokas, negirdėti aimanavimų dėl sunkaus gyvenimo. O jei užklumpa juos nelaimė, tai visi bendrai daug lengviau ją pergyvena. Vargas jų sielų nepalaužia, tik užgrūdina tolimesnei gyvenimo kovai.

Motinos ranka jaučiama visur: namų tvarkoje, jaukiame kambarių sutvarkyme ir visoje eilėje mažmožių, iš kurių juk ir susideda visas žmogaus gyvenimas. Tik įėjus į butą, jau galima padaryti išvadą apie šių namų šeimininkę. Yra net sakoma: — „Parodyk savo kambarį, pasakysiu kas tu esi".

Šioje srityje pasireiškia visi motinos gabumai ir prasideda sunkiausias darbas. Nuo jos pareina, ar vaikas išaugs šaltu egoistu, susirūpinusiu vien tik savo gerove, ar bus kilnios sielos žmogumi, atjaučiančiu kitų vargus ir dirbančiu tautos labui. Jei vaikas iš mažų dienų augs aukštų doros, tėvynės meilės, religijos, teisingumo ir darbo idealų atmosferoje, jis visuomet jaus ir matys apie save meilę abiejų tėvų ir visos šeimynos, jei motina, auklėdama tiek jo kūną, tiek jo dvasią, gyvu

Seivų vals., Suvalkų aps. Liet. Šv Kazimiero D-jos skyrių artistai ir choristai. Šis gražaus jaunimo būrys varo plačią lietuviškos kultūros vagą Suvalkijoj ir kuria šviesią ateitį savo brangiai tėviškei.

pavyzdžiu rodys jam, kad sveikata ir darbas yra didžiausias žmogaus turtas, kad kitais rūpindamasis pats laimingu būsi; jei ji pati sakys teisybę ir iš jo reikalaus to paties, jei ji mėgs mokslą, muziką ir meną, tai visa tai veiks į vaiką daugiau už ilgiausius pamokslus.

Šitaip išauklėtas žmogus ar begalės padaryti gyvenime ką nors negarbinga, ar galės paviršutiniškai žiūrėti į savo pareigų atlikimą? O jei kuomet nors, susidėjus nepalankioms aplinkybėms, jis suklups, tai kilnus motinos atminimas grąžins jį į gerąjį kelią.

Taigi matome, kad motinos rolė šeimoje kilni, bet ir sunki, reikalaujanti didžiausio pasiaukojimo.

Iš viso matome: kokia — motina, tokia ir šeima. Bet taipogi sakoma, kokia šeima, tokia visuomenė, tokia ir tauta. Tautą galima prilyginti organizmui, sudarytam iš atskirų narvelių — šeimų. Nuo atskirų narvelių gero veikimo priguli ir viso organizmo sveikata. Taip ir motina,

palaikydama atskiro narvelio — šeimos dorovingumą, sveikatingumą, tuo pačiu kelia visos tautos gerbūvį. Tą motinų reikšmę tautai suprato visi tautų vadai. Napoleonas užklaustas, ko labiausiai reikalinga Prancūzija, atsakė: „Gerų motinų".

Jei yra kalbama ir rašoma apie vyrų didelius nuopelnus Lietuvos atgimimui, tai lygiai tiek pat yra užsipelniusi ir kukli lietuvė motina. Rusų priespaudos laikais lietuvišką dvasią, savąją kalbą geriausiai mokėjo ginti lietuvė motina. Ji ją išsaugojo savo namuose, savo šeimos židinyje. Žiaurus rusų režimas skverbėsi visur, bet nepajėgė nugalėti lietuviškos šeimos, nuslopinti jos tautiškos dvasios. Verpdavo motinėlė, o prie jos kojų sėsdavo vaikas su knyga ir ji, nuo sunkių dienos darbų sugrubusiu pirštu rodydavo jam lietuviškas raides. Štai, kaip atrodė pirmoji lietuviškoji mokykla, kuriai tiek pasidarbavo lietuvės — motinos! Garbė joms!

Ir dabartiniu laiku visos lietuvės motinos siekia vieno tikslo: išauklėti kilnių ir tvirtų gyvenimo principų, ištikimus savo tėvynei sūnus ir dukras.

Užtatai gegužės mėn. šveskim Motinos Dieną. Tenelieka Lietuvoje nei vienos dukros, nei vieno sūnaus, kurie neprisimintų savo motinėlės, nepadarytų jai kokio nors malonumo!

Tik būdami geri savo tėvų vaikai, būsime geri ir savo tėvynės sūnūs. *A. V.*

ED. PETRIKAS

Pavasaris.

Pasklydo per šalį skaisčioj mėlynėj
Pavasario gandai ir gėlių vainikai.
Prisikėlė gamta. Miškų giesmininkai
Jau sveikina žemę daina pirmutine.

Išaušo! Jau šviečia iš rytų aušrinė.
O ant melsvo dangaus rausvi kasnykai.
Pabudę jau juda laukuos' darbininkai,
O šiltas vėjelis gaivina krūtinę...

Štai saulė pakilo ant dangaus ir skrieja,
Geresnės ateities ir gyvaščio vilties nešėja,
Žadanti laimę visiems pavasario dieną.

Tiktai mano liūdna ašarota akis
Išvysti negali dar vis
Laimingo lietuvio bent vieno...

Gegutės ašarėlės.

Senai, labai senai, kada dar Lietuva buvo apaugusi tankiais, neįžengiamais miškais, gyveno pagiry neturtingas žmogus. Jo gyvenimas buvo labai skurdus, sunkus. Dirbamos žemės beveik nebuvo, tik paliai pirkią daržas, kuriame pasisodindavo bulvių. Aplink, kur tik pažiūri, vis miškai. Savo šeimą jis vien iš miško ir maitindavo. Kartais kiškelį, paukštį sumedžiadavo, rudenį grybų prisirinkdavo, kurių daug augo miškuose, o vasarą vien tik uogomis ir gyveno. Jokio turto jis neturėjo: nei karvės, nei arklio, tik žmoną, penkius vaikelius ir ožkelę.

Lūšnelė, kurioje jis gyveno, sukrypusi, pasvirusi šonan, kuolu paspirta, kad nesugriūtų.

Šitas vargšas žmogus turėjo seserį, kuri buvo ištekėjusi už turtuolio. Ji gyveno gražiuose namuose, buvo visko pertekusi. O, koks gražus sodas paliai namus! Gražesnio, rodos, niekur nebuvo. Svirnas pilnas javų, aruodai pilni rugių.

Kartą tame krašte buvęs didelis sausmetis. Saulė išdegino laukus. Rugiai neuždrerėjo, o vasarojus visai išdžiūvo. Turtingi ūkininkai bėdavojo, o vargšas nebežinojo, kas ir daryti. Žiemą šiaip taip prasistūmė, bet kai atėjo pavasaris, nebeturėjo kas valgo.

Vaikai verkė, valgyti prašė. Bet nelaimingas žmogus neturėjo, ko jiems duoti; jis buvo toks pat alkanas, kaip ir jie. Jis atidavė paskutinį duonos kąsnį.

Kas daryti? Kur eiti pagalbos prašyti?

— Nueik pas seserį, — sako žmona, — gal ji nors kiek padės. Ji turtinga.

Jis ėmė rengtis eiti pas seserį. Tačiau maža buvo vilties, kad ji padėtų, sušelptų. Mat, ji buvo be galo skūpi. Jai visko būdavo gaila: žiemą — ledo, vasarą — tyro vandenėlio. Bet vis sesuo. Gal ir padės, duonos kepalėlį duos.

Išsilaužė jis lazdą ir nuėjo per mišką kitan kaiman, kur gyveno jo sesuo.

Gamtoje pavasariu pakvipo. Sniego jau senai nebebuvo, upeliai srauniai čiurleno. Pievos kur-ne-kur ėmė jau puoštis žaliu pavasario parėdu; medžių pumpurėliai mėgino skleisti lapelius. Paukšteliai linksmai skraido padangėse, čiulba, lizdelius suka. Nusišypsojo žmogus, pasižiūrėjęs į paukštelius, kurie, rodos, niekuomet neturi jokių rūpesčių. Linksmi sau skraido po mėlyno dangaus beribes. Jis ėjo svyruodamas. Rodos, kad smarkesnis vėjas pūstertų, tai ir pargriautų.

— Neatsisakys sesutė, sušelps gal bėdoje — galvojo jis. Ir lengviau atsidusęs, sparčiau nužygiavo.

Atėjo. Sesuo pasitiko jį prieangy. Jis papasakojo jai savo vargus, bėdas. Sesuo išsipuošusi, kaip ponia, išdidžiai klausėsi, o paskui tylėdama nuėjo vidun. Ilgai jis laukė prieangy. Manė, gal ką išnešusi duos. O jis tuoj bėgtų peralkusius vaikučius papenėti. Po kurio laiko ji išėjo ir šaltai pasakė:

— Duona spintoj užrakinta, raktai kažkur dingo, nerandu tau ko duoti. Eik sau namo. Laimingos kelionės.

Tai pasakiusi nuėjo ir užtrenkė duris.

Brolis nenorėjo tikėti, kad sesuo neranda raktų ir manė, kad ji dar išeis ir ką nors duos. Stovėjo, laukė. Jau ir vakaras atėjo, sutemo

naktelė, o ji neišėjo. Pagaliau išmušė dvylikta valanda. Skaudu pasidarė broliui, kad tikroji sesuo jį atstūmė, varge nepadėjo.

Naktis buvo šalta, dangus giedras, žvaigždėtas. O jis dar vis stovėjo, laukė. Šaltis gnaibė pirštus, šiurpas krėtė jo kūną. Jis nebenorėjo tuščiomis grįžti namo. Kai rytuose ėmė dienoti, jis išvargęs, peralkęs pargriuvo žemėn ir mirė.

Ryte, kai jau saulė gerokai virš miško buvo pakilusi, beširdė sesuo atsikėlusi pažvelgė pro langą ir pamatė šiurpulingą vaizdą: jos brolis gulėjo nebegyvas. Ji greit išbėgo kieman, paėmė jo ranką šalta ranka, sustingusi, o akys atmerktos, rodos, dar į ją žiūri. Pabūgo ji mirusiojo brolio žvilgsnio, sugriebė ir ėmė kratyti:

— Broleli, pabusk, atsikelk!

Bet, deja, brolis nieko nebejautė, jos žodžių nebegirdėjo. Jo siela jau skraidė toli dausose. Sudrebėjo sesers kietoji širdis ir atbudo joje sąžinės balsas...

— Broleli, pabusk — šaukė ji verkdama. — Atsikelk, prašnekėk! Raktai jau atsirado... — kalbėjo ji keldama brolelį.

Ir, štai, tą valandą įvyko nuostabus dalykas: moteriškė pavirto raibąja gegute. Jos kūnas pasidengė raibomis plunksnelėmis, o rankos pratyso ir virto sparnais. Didelės, juodos akys sumažėjo ir apsitraukė pilkai. Gegutė suplasnojo sparnais ir pakilo ore.

Tokio paukščio dar niekas nebuvo matęs tose apylinkėse. O jos balsas buvo toks liūdnas, liūdnas, kaip našlaičio rauda. Ji skrisdama kurčiai, dusliu balsu užkukavo ir pasislėpė beržynėly.

Nuo to laiko jau daug pavasarių išaušo. O gegutė skraido po miškus, visuomet liūdna, nuo visų atsiskyrusi. Ne lizdelio sau nesuka, kiaušinėlių nededa, mažučių neperi. Ji nesuranda ramios vietelės, vis laksto, skraido iš vieno medžio kitan, mirusį brolį vadina:

— Broleli, pabusk, duonelės bus...

O žmonės, klausydami jos liūdno balso, dažnai nė nežino, nesupranta, ką ji mini, ko gedi. Mat, žmogus nesupranta paukščių šnekos. Jis tik girdi kažką gailiai verkiant, dejuojant.

Liūdnas gegutės gyvenimas. Dievas skaudžiai ją nubaudė, nemielas, nebrangus jai net savas vaikelis. Gegutė jo nepažįsta, kaip savo brolelio... Būdama žmogumi, neatjautė artimo vargų, už tai dabar jai skirtas amžinos klajūnės gyvenimas.

Kai gražų pavasario vakarą gelsta paskutinieji saulutės spinduliai ir ten toli sūtemos susilieja su juodu dangumi, kai iš pievų, pasipuošusių žalumu, kila balta migla, dažnai gegutė, skrisdama per jas, gailiai verkia. O jos didelės ašaros krinta žemėn. Ir toje vietoje, kur gegulės ašarėlės suvilgo žemelę, per naktį išauga didelės, nusvirusiais žiedeliais, gėlelės. Jos atrodo tokios pat nelaimingos, bailios, kaip ir raiboji gegutė.

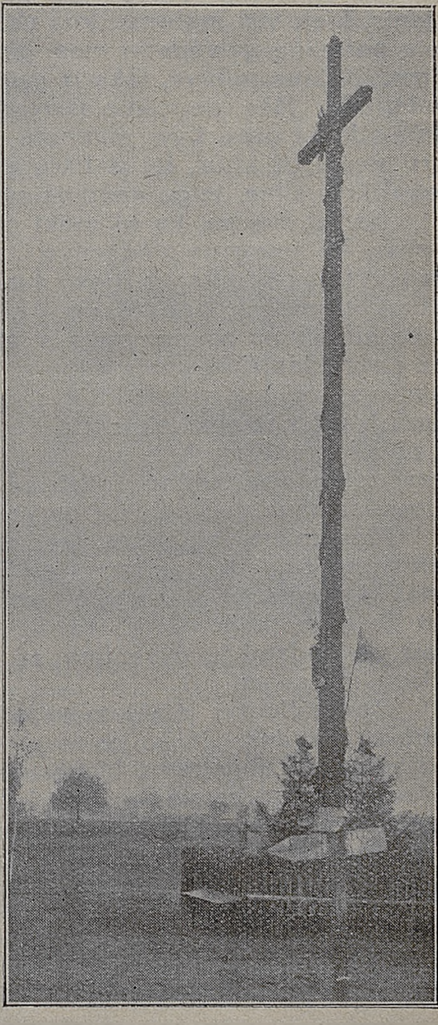
Žmonės tas gėleles vadina gegutės ašarėlėmis.

T

Patys sau kliūtis pasidarome.

Laimingai galime gyventi tik galvodami apie gerovę, perteklių ir pasisekimą. Patiems pasistatyti kliūtis yra didžiausias nusikaltimas. Viskas, ką mes gyvenime pasiekiame, pareina nuo mūsų minčių. Jeigu mūsų mintys siauros ir menkos, tai visa tai, kas nuo jų pareina, taip pat yra siaura ir menka.

Ką mes manytume apie karalių, kuris, paveldėjęs didelį ir turtingą kraštą, gyventų kaip elgeta, visuomet dejuodamas ir skųsdamasis savo likimu,—kad tėvas jam nieko negalėjęs palikti. Be abejojimo, kiekvienas sakytų, kad jis yra beprotis, kad jis tik įsivaizduoja esąs neturtingas, kad jo tėvas gali visokiomis gėrybėmis jį apdovanoti, kad jis gali gyventi kaip ponas, paveldėjęs didelius turtus, o ne kaip elgeta. O tu, kuris gyveni neturte, be jokios geresnės ateities vilties; ir jeigu tu, sunkiai dirbdamas, negali to pasiekti, ko nori, tai esi panašus į tą karalių, kuris, paveldėjęs iš tėvų didžiausius turtus, gyveno kaip elgeta. Kliūtys, kurios tau pastoja kelią, yra tavyje. Tu esi sūnus tėvo, kuris visiems savo vaikams turi paruošęs didelius turtus ir tiktai tavo siauros suvaržytos mintys neduoda to turto paimti ir laiko tave skurde.

Liet. Šv. Kazim. D-jos Šklėrių, Marcinkonių val., skyriaus šiemet pastatytas didelis, gražus lietuviškas kryžius.

Rusų darbininkas Mihok, kuris gyveno Omahoje, Rebraskoje, dvidešimt metų savo kišenėje nešiojo „laimės akmenį“, visiškai nežinodamas, kad tas akmuo turi kokios nors vertės. Jo draugai jį prikalbinėjo, kad jis duotų akmenį ištirti daimanto šlifuotojui. Jis tokių patarimų neklausydavo. Pagaliau kartą jam atėjo į galvą mintis pasiųsti akmenį į Čikagą ištirti. Čia deimanto šlifuotojas nustatė, kad Mihoko ,,laimės akmuo“ yra geriausios rūšies deimantas. Jis svėrė 24 karatus ir buvo 100.000 dolerių vertės.

Milijonai žmonių yra panašūs į tą vargšą darbininką; jie gyvena neturte ir nieko daugiau aplink save nemato, kaip tik neturtą, — o tuo tarpu nežinome, kad savo viduje nešioja turtus.

Daugelis žmonių gyvena nuotaika to žmogaus, kuris norėjo palaistyti savo daržą, bet per neapsižiūrėjimą užmynė laistytuvo rankeną ir

vanduo nebegalėjo išbėgti. Jis labai pyko ir buvo susierzinęs, iš laistytuvo tik truputį vandeniui tesruvenant. Vandens daržui laistyti būtų užtekę, bet visa bėda, kad laistytuvas buvo pagadintas. Jis stovėjo užmynęs rankeną ir nežinojo, kas daryti. Visi žmonės, kurie gyvena vargo prispausti, daro kaip tik tą patį. Jie patys užkerta sau kelią prieiti prie laistytuvo, kuris jiems suteiktų visokių gėrybių. Nusiminimas, baimė ir pasitikėjimo stoka neleidžia jiems įsigyti visokių gėrybių, į kurias jie turi pilną teisę.

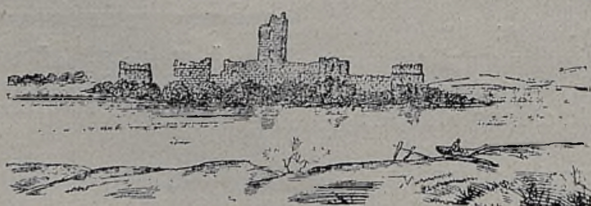
Viskas žmogaus gyvenime vyksta pagal dieviškąjį pasisekimo ir perteklіaus dėsnį. Tas dėsnis tiek pat galioja, kiek ir žemės traukos dėsnis, kiek visi matematikos dėsniai. Tai yra dvasios dėsnis. Tiktai apie perteklių galvodami mes galime pasiekti laimingo ir gero gyvenimo. Kokios mintys, toks ir gyvenimas. Mes esame savo įsitikinimų padariniai. Mes negalime išsivaduoti iš to, apie ką mes nuolat galvojame. Jeigu mes, pav., manome, kad niekuomet nebūsime sveikesni, turtingesni už kitus, tai iš tikrųjų ir nebūsime. Mes niekuomet neturto nenusikratysime, jeigu nenorėsime ir nemanysime apie tai.

Ne tai svarbu, ką tu moki padirbti, bet tai, kaip tu esi nusiteikęs. Viskas, ką žmogaus smegenys ir ranka yra sukūrę, pirma buvo jo dvasioje. Visas pasaulis yra Dievo dvasios padarinys. Sunkiai dirbąs žmogus, ieškąs gerovės ir pasisekimo, bet pats netikįs ta gerove, savo pasisekimą sugriauna neigiamomis mintimis. Jis pats stovi kelyje, vedančiame į visokios rūšies laimėjimus. Jeigu mes patys statome kliūtis savo mintims, tai tokios pat kliūtys atsiranda ir gyvenime, nes tai pareina nuo niekuomet nesikeičiančio dėsnio. Kadangi mes neišmokome savo minčių jėgos išnaudoti, tai daug iš mūsų vaikščioja lyg kokie elgetos, nors galėtų būti turtingi ir laimingi. Mūsų siauros ir vargingos mintys atitraukia mus nuo visokių gėrybių.

Mes dažnai stebimės, kad kiti žmonės, gyvenantieji nė kiek ne geresnėse sąlygose už mus, turi geresnį pasisekimą gyvenime, nekaip mes. Jie nenešioja brangių drabužių, jų bute nerasi brangių baldų. Bet jie gerai valgo, perka vaisių ir daržovių. Mes juos laikome netaupiais, lygindami jų gyvenimą su savo? Ar sulyginsime jų gyvenimo džiaugsmą su mūsų?

Apskaičiuotas išlaidumas dažnai yra geresnis taupumas ir duoda daugiau naudos. Jeigu geras pirklys nustoja akylumo ir pradeda pardavinėti savo klijentams blogesnes prekes, tai galima iš anksto išpranašauti, kad jo verslas nueis niekais. Perteklius ir pasisekimo dėsnys yra tvirtas ir nepakeičiamas. Koks bebūtų mūsų verslas, pasisekimas ar nepasisekimas pareina nuo mūsų dvasios. Ji yra visokio pasisekimo ir turto matas.

O. Swett Marden.

Ūkio pažanga Nepr. Lietuvoje.

Lietuva ūkio šalis. Lietuvoje gyvena, kaip tvirtina prof. K. Pakštas, 85% žmonių kaimuose, o tik 15% Lietuvos piliečių gyvena miestuose. 79% Lietuvos gyventojų arba 1.800.000 žmonių yra žemdirbiai.

Jei palyginsime prieškarinį lietuvių ūkininkų gyvenimą su šių dienų gyvenimu, matysime didžiausį skirtumą ir pažangą visose ūkiškojo gyvenimo kryptyse. Toji pažanga įvyko dėka įpatingam valdžios susirūpinimui ūkininkų gyvenimu ir jų reikalais ir dėka pačių ūkininkų geriems norams bei pastangoms, o taip pat ir apšvietai.

Šv. Kazimiero D-jos Šklėrių, Marcinkonių val. skyriaus pastatyto kryžiaus šventinimo iškilmių dalyviai. Vidury sėdi jaunimo labai mylimas ir daug nusipelnęs lietuvių veikėjas kun. Čaglys.

Ūkiu Lietuvoje rūpinasi ir tvarko jo reikalus Žemės Ūkio Ministerija ir Žemės Ūkio Rūmai. Abi šios įstaigos visomis priemonėmis stengiasi pakelti Lietuvos Ūkį ir ūkininkų gerbuvį. Tam tikslui laikomos specialios ūkio mokyklos. Dotnuvoje, kaip žinome, yra Ūkio Akademija, kuri per 7 semetrus paruošia Ūkio specialistus — agronomus. Be šios ūkio akademijos veikia 4 vidurinės ūkio mokyklos: Linksmadvary, Belvedery, Gruždžiuose ir Alytuje. Be to dar, kaip tvirtina dr. J. Krikščiūnas savo knygoje, veikia Lietuvoje 10 žemesniųjų ūkio mokyklų, kurios per metus išleidžia apie 200 absolventų. Šalia šių mokyklų veikia dar 8 privatinės ūkio mokyklos, kurias išlaiko ūkio draugijos.

Be to, Žemės Ūkio Rūmai kasmet organizuoja ir užlaiko taip vadinamas Žiemos Ūkio mokyklas. Tose mokyklose mokslas tęsiasi 5—6 mėnesius žiemos metu. 1933 m. tokių žiemos mokyklų buvo 12, kurias lankė 267 mokiniai. Be šių Žemės Ūkio Rūmų išlaikomų mokyklų, veikė 4 privatinės žieminės mokyklos su 107 mokiniais.

Prie kiekvienos bemaž liaudies mokyklos yra taip vadinamos žemes ūkio klasės. Mokiniai, baigę liaudies mokyklą, lieka dar dvejiems metams liaudies mokykloje ir specialiai mokinasi ūkio vedimo. Tokių žemės ūkio klasių prie liaudies mokyklų 1932 metais buvo 298 su 5.220 mokinių.

Žemės Ūkio Rūmai labai dažnai rengia įvairiose Lietuvos dalyse 3—14 savaičių ūkio kursus. Daugiausia tuose kursuose mokina jaunas sodžiaus šeimininkes ir mergaites namų ruošos. Jau nuo 1930 metų visur organizuojama jaunųjų ūkininkų rateliai, kurių tikslu yra žadinti ūkio pamėgimą ir duoti pagrindinius moksliškus nurodymus, reikalingus ūkio tvarkymui ir jo vedimui. Tokių jaunųjų ūkininkų ratelių 1934 metų gale buvo keli šimtai su virš 20000 narių.

Atitinkama spauda ūkio gyvenime vaidina svarbų vaidmenį visuose kraštuose. Todel ir Lietuvoje kreipiama įpatingai demesys ir į spaudą. Kasmet rašoma ir spausdinama daugybė įvairių populerių ūkio srities knygelių ir moksliškų veikalų. Beto, leidžiama nemaža rimtų ir turiningų laikraščių. Žemės Ūkio Rūmai leidžia savaitinį ūkio reikalams laikraštį „Ūkininko Patarėją" ir mėnesinį laikraštį „Žemės Ūkį". Be šių laikraščių du kart į savaitę išeina net trys ūkiški laikraščiai po keliolika puslapių: „Mūsų Rytojus", „Lietuvos Ūkininkas" ir „Mūsų Laikraštis". Stengiamasi pakelti ūkį vis aukščiau, kad galetų ir Lietuvoje ant vieno kvadratinio kilometro išgyventi bent 100 žmonių. Dabar kvad. kilometrui atitenka vos 40 žmonių, kai tuo tarpu Belgijoj apia 260 žmonių, Anglijoj 255, Olandijoj 215, Vokietijoj 130.

Pakilus žemės ūkio kultūrai, o su ja kartu pramonei ir prekybai, manoma, kad Lietuvos teritorijoje lengvai galėtų išgyventi 5 ir net daugiau milijonų žmonių. Apskaičiuoja, kad apie 2010 ar 2020 metus t. y. po 75 ar 85 metų Lietuvoje bus 8 milij. gyventojų.

Toks skaičius, žinoma, bus tik tada, jei nebus didelių katastrofų, kaip karo, maro ir jei bus normalus metinis prieauglis 1,5%.

Rimšaitis.

Pasaulinės literatūros kūrėjai.

Literatūra yra tautos gyvenimo borometras. Jei auga tauta—auga ir jos literatūra. Jei pradeda tauta skursti, nykti — mažėja, silpnėja ir jos literatūra. Literatūroje, lyg veidrodyje, atsispindi tautos dvasia ir jos siekiai. Per ją pasireiškia tautos dvasinis didumas, jos kultūros poaukštis ir civilizacijos laipsnis. Todėl nenuostabu, kad tautų ir valstybių vairuotojai visais amžiais rėmė dvasiniai ir materialiai literatūros kūrėjus — rašytojus ir poetus.

Literatūros viduramžiai baigiasi renesansu XVI amžiaus gale, o nuo XVII a. pradžios prasideda naujieji literatūros amžiai. Žymiausieji šio laikotarpio pradžios rašytojai pasirodo Prancūzijoje.

Čia, sustiprėjus karalių apsoliutizmui, sustiprėja ir literatūra. Karališkoji valdžia padarė įtokos ir menui, mokslui ir poezijai. XVII šimtmetyje Prancūzijoje ypatingai garsūs buvo keturi literatūros šulai: Kornelis, Moljeras, Rasinas ir Boilo.

Korneliaus (1606—1683) gyvenimas buvo kuklus ir labai paprastas. Jis

yra parašęs keletą komedijų ir keletą tragedijų. Geriausiu jo kūriniu yra pirmutinė tragedija „Sidas" (Cid), kuri suteikė jam daug garbės.

Moljeras (1622—1673) žinomas kaipo nepaprastas aktorius—artistas ir rašytojas. Jis yra didelis tautinis ir pasaulinis dramaturgas, ir tautinės komedijos įkūrėjas. Įsidemėtini šie jo veikalai: „Šikštuolis", „Don Žuanas", „Tartiufas", „Mizantropas".

Rasinas (1639—1699) žinomas kaipo dramaturgas. Jame pasireiškė tautinis genijus. Be to, jis yra ir pasaulinis poetas, nes jo kurybos pagrindiniai bruožai yra bendri ir suprantami visai žmonijai. Pažymėtini jo šie veikalai: „Athalie", „Andromacha", „Phedre".

Šv. Kazimiero D-jos Petkuniškės, Braslovo aps., skyriaus narių būrelis. Vidury sėdi: Stasė Sergūnaite (ketvirta iš kairės,—iždininkė, Petras Sergūnas—pirm ir nusipelnęs veikėjas, Stasė Krivelienė— skaityklos vedėja, Marytė Milevičiūtė — sekret., Uršulė Milevičienė — vicepirm. ir Julius Milevičius— ižd. Priešaky vaikų kuopelė.

Ketvirtas žymus tų laikų prancūzų rašytojas yra Boilo (1636—1711). Jis savo raštuose nurodo teisykles poezijos veikalams rašyti. Dauguma jo nurodymų tapo taip popularūs, kad virto net potarlėmis. Jis iš poeto reikalauja aukštos dorovės ir idealaus tarnavimo menui.

XVII amžius buvo amžius Prancūzų viešpatavimo literatūroje. Velesnieji laikai, nors gausūs ir Prancūzijoje rašytojais, kaip Lesage, Voltaire, Diderot, Russo ir kiti, nedavė įžymenybių nei pasauliui, nei savo tautai. Kūrybos genijus persikelia, ypač XVIII amžiuje, į Vokietiją ir pagimdo čia pasaulinės kūrybos garsenybes, kaip Lessingą, Gėtę ir Šillerį.

Lessingas (1729 — 1781) rašė įvairiose srityse. Jis pasižymėjo kaipo kritikas, bet podraug mokėjo ir kurti. Jis vietoj senų teorijų kūrė naujas ir jų teisingumą patvirtino savo paties kūriniais. Svarbiausiu jo kūrybos ir kritikos tikslu buvo išsivaduoti nuo svetimos įtakos, o kurti tautinę literatūrą. Tuomi jis paruošė dirvą dviem didžiausiam vokiečių rašytojam: Gėtei ir Šilleriui. Lessingo žinomi yra šie kūriniai: „Miss Sarra Sampson" (drama), „Laokonas" ir „Natanas Išmintingasis".

Pradėtųjų Lessingo obalsių įkūnitojas ir vienas didžiausių Vokietijos rašytojų yra Gėtė (1749 — 1832). Jo veikalai pasižymi nepaprastu grožiu, turiningumu, naujų idėjų ir siekių gausumu. Skaitytini jo šie kūriniai: „Jaunojo Verterio Kentėjimai", „Faustas", „Hermanas ir Doroteja" ir „Ifigenija Taurydėje".

Mėgiamiausiu Vokietijoj rašytoju yra Šilleris (1759—1805). Jis savo veikaluose atvaizdavo žmogų įvairiose gyvenimo etapuose ir spalvose. Jis pažvelgė į žmogaus sielą, vidujinius jo pergyvenimus ir siekius. Jis paliko sekančius kūrinius: „Klasta ir Meilė", „Plėšikai", „Orleano Mergelė", „Vilius Tell", „Marija Stuart" ir kitus.

Su jo mirtimi žengia poilsin ir Vokietijos rašytojų garbė. XIX amžius literatūros kūrinių skaičiumi netik nenusileidžia, bet daug kuo pranešа pirmuosius amžius. Dabar jau pasirodo anglai ir prancūzai: Baironas, Dikensas ir Viktoras Hugo. Baironas savo „Čaild — Heroldu", „Monfredu" ir „Kainu", Dikensas „Oliveru Tvistu", „Pickvicku", o Viktoras Hugo savo „Notre Dame de Paris" ir „Les Miserabiles" — praturtino pasaulinės literatūros llobyną ir įnešė naujų, gražių minčių bei žmogaus nupuolimo ir atsikėimo paveikslų.

Abė.

M. GRIGONIS.

Kilnūs norai.

Kad aš vanago akis turėčiau,
vargą, skurdą, badą įžiūrėčiau;
alkaniems nuneščiau miltų,
kad kentėjimai nutiltų.

Kad vikrias turėčiau kiškio kojas,
aš patirčiau, kaip vaikučiams klojas:
gal ko stinga mažutėliai,
gal sustyrę, susivėlę...

Kad turėčiau balandėlio širdį,
džiaugtųsi burkavimą išgirdę;
skelbčiau meilę tyrą, ramią,
dangų šildančią ir žemę.

Kad aš veversio balsu čirenčiau,
guosčiau tuos, kur sielos skausmą [kenčia
ir iš žemiškų žabangų
kelčiau jų mintis į dangų.

Kad griežlės turėčiau aš griežtuvą,
būtų džiaugsmo tiek, kiek dar nebuvo;
griežčiau linksmąjį suktinį,
šokių šokį pirmutinį.

Kad Dievulis duotų skruzdės jėgą,
žadinčiau apsnudėlius iš miego
pilti tautiškuosius kalnus.
Trintume po darbo delnus.

JONAS ČEKAUSKAS.

VELYKŲ RYTĄ.

Aušra raudonskruostė už ošiončio šilo
Pabudus rytus raudonai išdabino,
Kai varpas senoj bažnytėlėj prabilo,
Kai keldamas Kristus mus keltis vadino.

Neprislėgė Jojo nei uolos sunkumas,
Nei nuodėmių mūsų daugybė,
Nes visas pasaulis—tik dulkės menkumas
Prieš dievišką Kristaus galybę.

Akmuo nuo Jo karsto lengvai nusirito,
Sargai, ten budėję, bailiai išbėgiojo,
Kai kėlėsi Kristus, lyg' saulė nušvito,
Kai meilė liepsnojo skaisčioj širdy Jojo.

Mirties amžinosios jau mes nebebijom,
Ją Kristus savąja galybe sulaužė.
Širdyse mūs džiaugsmas sužydo lelijom
Ir liūdesys pilkas sielos nebegraužia.

PAVASARĖJANT.

Pavasarėjant gamta nubudo. Pavasarėjant gyvenimas pagyvėjo. Pavasarėjant vyturys, iškilęs į erdvę ir, suraižęs ją savo skardžiu plieno ir sidabro balseliu, paskatino jaunąjį artoją pradėti pirmąją šių metų vagą.

Ir sugirgždėjo senos tvarto durys. Ir sužvengė bėrasis žirgelis, išsiilgęs pavasario vėjelio.

Subarškėjo kamanos, ir bėrukas pašokinėdamas ir prunkšdamas peržengė juodą tvarto slenkstį. Jo akys lakstė it vylyčios į visas puses, nelyginant norėdamos ką nors nuduobti, bet, pamačiusios netoliese savęs stovintį jauną besišypsantį artoją, nusišypsojo ir jos. Nusišypsojo taip nuoširdžiai, kad net bėrukas garsiai, garsiai nusįkvatojo:

— Iiii — ha — hahaha!

Net gaidys, besikapstydamas mėšlyne, išsigando ir visa gerkle sušuko:

— Kad, kad, kad tu sudegtum!

Dar šiam nepabaigus savojo prakeikimo, jo kaimynas pradėjo traukti plonu balseliu:

— Leizdaroke! Leizdaroke!

Tuo tarpu jaunas artojas, įkinkęs arklį į plūgą, jau varėsi per kiemą.

Iššokusi iš trobos jauna mergytė kad suriks:

— Petlai, Petlai, Jozė siakė tave deniu apipijs, kai gjysi is jauko!

— Pasakyk, Onute, Rožei, kad gerą sūrį pietums atneštų iš svirno.

Jaunoji sesytė pasislėpė tarpduryje. O saulė, belauždama vidudienį, išlindo iš už debesų ir taip įspindo Petrui į nugarą, kad šis neiš-

kentė ir atsigrįžęs pažiūrėjo jai į veidą, nors akis beregint uždengė rankomis. Nusišypsojo. Sučiulbavo bėrukui ir besivarydamas jį į laukus užtraukė galingu balsu:

— „Pavasario saulė prašvito meiliai ir juokias, lyg širdį vylioja"...

Jo daina susiliejo su vyturėlių čyrenimu ir tvėrė vieną galingą melodiją, kuri nuplaukė toli, toli...

Kartkartėmis barškėjo plūgas į kelio akmenis, kartkartėmis prunkštė bėrukas. Bet tai netrukdė jauno artojo dainos ir vyturėlių čyrenimo.

— „Artojai jau taisos į lauką"...

Vėl išsiveržė iš jaunos krūtinės milijonai virpėjimų ir, pasiekę aukštaliemenį ir plačiašakį mišką, atsimušė ir nuskambėjo aidu po marguosius laukus ir dirvonus. Petras jau buvo baigęs, kai pasiekė jo ausis jo paties žodžiai, tik ne taip aiškūs. Labiau panašūs į balsą, einantį iš gilaus požemio. Tai aidas. Ir Petras vėl užtraukė.

Ir vėl aidas atnešė jam dainos žodžius:

Jau pamiškė. Jau girdėti slaptoji miško kalba. Jau jausti skubus jo alsavimas. Jau kvepia vos bepradedąs sprogti alksnio ir beržo pumpuras.

Petras sustabdė bėruką.

Paglostė jį tvirtu delnu. Bėrukas pažvelgė į jį ištikimomis akimis, tarsi, suprasdamas bendro darbo reikalą. Suprunkštė ir pradėjo minkyti dar nevisai pavasario vėjo išdžiovintą žemelės kaktą. Jaunasis artojas pamaldžiai persižegnojo. Pakėlė akis į beribę mėlynę ir ilgesnį laiką stovėjo tylus. Po valandikės nusikosėjo. Užsidėjo ant galvos kepurę, kurią buvo nusiėmęs. Ir, tvirtai suėmęs plūgo rankeles, užbedė noragą.

— Bėruk, stačiai!

Bėrukas paklusnus. Vienodo ilgumo žingsniais matuoja dar šiek tiek klampų paviršių. Pažiūri tai vienon, tai kiton pusėn, kad vaga būtų tiesi, kad kuris nors vyresnis artojas nesupeiktų jo šeimininko. Ties pat Petro kojomis klojasi purūs žemės gabalėliai. Artojas jaučia savo basomis kojomis išartos vagos šilimą. Jaučia malonų kvapą. Paskui jį vagos viduriu jau eina pulkelis varnų ir varnėnų, berankiojančių išartus sliekus ir kirmėlaites.

Pirmoji vaga jau išvaryta. Petras iškėlė plūgą ir patempė dešiniąją vadelę.

— Še, vagon!

Bėrukas apsisuko ir minkšti žemės gumuriukai pylėsi į pirmiau išvarytąją vagą. Varnos ir juodvarniai kėlėsi. Aplėkė puslankį ir vėl tūpė užpakalyje artojo. Taip kaiteliojosi vieni ir kiti geroką valandą. Kitą valandą kaiteliojosi tik vienas artojas su savo bėruku. Varnos ir juodvarniai jau buvo nuo jų gerokai nutolę ir nesibijojo. Bėruko nugara ir šonai pradėjo garuoti.

— Vargšas. Pavargo.

Kalbėjo Petras iškinkydamas savo darbo draugą.

— Nepratęs. Bet niekis Pripraši. Dabar eime namo. Duosiu avižėlių.

Parėjo namo. Pašėrė bėruką Ir vos tik žengė į priemenę, sublyksėjo kažkas prieš akis ir šalto vandens čiukšlės nutekėjo per visą artojo kūną. Pyko Petras, bet juokėsi. Buvo linksmas, kad išvarė „pirmąją vagą".

Nusiprausė. Persirengė. Atsisėdo valgytų pietų.

Sūris šiepėsi, žiūrėdamas į raukštėtą artojo kaktą. O gale stalo šypsojos Rožė.

A. Lapaitis.

ŽINIOS

IŠ NEPR. LIETUVOS.

— Garsi Klaipėdos hitlerininkų byla Kaune, nagrinėta $3^1/_2$ mėnesio, jau baigta. Iš 126 teisiamųjų už sukilimo ruošimą nubausti 91, o išteisinti 35. Keturi Jasučio žudytojai nubausti mirties bausme, du teroristai, kurie pašovė nepalankų hitlerininkams Liopsą, nuteisti iki gyvos galvos kalėti, vyriausias hitlerininkų vadas Neumanas nuteistas 12 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, antras vadas Sasas—8 metams, visi kiti taip pat nuo 12 iki $1^1/_2$ m. kalejimo. Nuteistųjų dvarininkų dvarai ir apskritai nuteistų visas turtas sukonfiskuota. Nuteistieji padavė skundą Vyriausiam Tribunolui. Dėl to sprendimo Vokietijos hitlerininkai baisiai iniršo prieš lietuvius. Vokietijoj buvo surengta daug demonstracijų prieš Lietuvą ir ta proga išdaužyta nemaža langų ten gyvenantiems lietuviams. Atsakydami vokiečių žiauriems poelgiams su Vokietijos lietuviais, studentai Kaune taip pat surengė triukšmingas demonstracijas, bet prie nekultūringų iššišokinų neprileista. Lietuvos santykiai su Vokietija dar labiau pablogėjo. Tačiau karo pavojaus nėra, nes Lietuvos pusėjo yra didžvalstybės, kaip Prancūzija, Anglija ir Rusija.

— Sudraudęs Klaipėdos hitlerininkus, gubernatorius Novakas atsistatydino. Nauju Klaipėdos krašto gubernatorium paskirtas Kurkauskas, kuris 1920 metais buvo Vilniaus karo komendantu, o paskutiniuoju laiku buvo iš kariuomenės pasitraukęs ir vertėsi žemės ūkiu. Gubernatorius Kurkauskas yra žinomas lietuvis patrijotas ir geras organizatorius.

— Šiomis dienomis įvyko nepaprasta Pabaltijo Santarvės konferencija, kas buvo svarstoma ir nutarta, niekam nepavyko sužinoti. Spėjama tik, kad nepaprastoji konferencija buvo sušaukta sąryšy su Rusijos pasiūlymu garantuoti Pabaltijo valstybių sienų neliečiamybę. Kitaip sakant, jeigu kas mėgintų paskelbti karą kuriai nors Pabaltijo valstybei, tai Rusija tame atsitikime siūlosi ginti tą valstybę visomis savo karo pajėgomis.

— Vokiečiams uždarius savo sienas Lietuvos prekėms, lietuviai rado rinkas kitose valstybėse, ypač daug parduoda anglams. Paskutiniuoju laiku Lietuva pasirašė naują naudingą prekybos sutartį su Rusija.

— Lietuvos Ministerių Kabinetas galutinai nustatė 1935 metams valstybės pajamų ir išlaidų sąmatą 260 milijonų litų sumoje. Daugiausia pinigų valstybės iždas išleidžia švietimo, krašto apsaugos ir ūkio reikalams.

— Šiemet rugpiūčio mėn. 11—17 dienomis Kaune bus viso pasaulio lietuvių kongresas, kurį organizuoja užsienių lietuviams remti draugija. Per kongresą bus surengta viso pasaulio lietuvių spaudos ir meno paroda, lietuviškų muzikos ir dainų koncertas, sporto šventė ir visokių kitokių pramogų. Be to, bus skaitomos paskaitos: „Lietuvių tautos paskirtis", „Ekonominio užsienių lietuvių bendradarbiavimo būdai su Lietuva". „Lietuvių tautos menas", „Užsienių lietuviai ir Lietuvos kolonijų klausimas", „Užsienių lietuvių švietimo reikalai", „Pasaulio lietuvių sąjunga", „Užsienių lietuvių jaunuomenė ir lietuvių tautos siekimai", „Dvasiniai ir medžiaginiai lietuvių išeivių ryšiai su Lietuva" ir k. Paskaitose iškelti klausimai bus kongreso apsvarstyti ir padaryti atitinkami nutarimai. Ypač svarbus

viso pasaulio lietuvių sąjungos įkūrimo klausimas. Tokia sąjunga suburtų bent dvasiškai visus mūsų tautiečius, išblaškytus po platųjį pasaulį.

IŠ LENKIJOS.

— Kaip jau rašėme, Lenkijos seimas priėmė naują valstybės konstituciją, kurią beliko tik paskelbti. Spaudos žiniomis, konstitucija būsianti paskelbta arba didžiojoj savaitėj, arba tuoj po Velykų. Spėjama, kad, konstituciją paskelbus, būsiąs išleistas amnestijos įstatymas kai kuriems kaliniams. Kai tik seimas priėmė naują konstituciją, tuoj atsistatydino senasis ministerių kabinetas ir buvo sudarytas naujas. Naują kabinetą sudarė konstitucijos autorius ir bebekų (pilsudskininkų) partijos pirmininkas pulk. Slavek. Kiti ministeriai paliko tie patys.

— Nesenai lankėsi Varšuvoje Anglijos užsienių reikalų viceministeris Edenas. Jis važinėjo Berlynan ir Maskvon, o grįžo per Varšuvą ir Pragą. Edenas tarp kito turėjo tikslu ištirti Vokietijos, Rusijos ir Lenkijos nusistatymą Rytų Pakto klausimu ir apskritai Europos taikos palaikymo klausimu. Tos žinios buvo reikalingos Anglijos, Prancūzijos ir Italijos politikų konferencijai Stresoje, kur buvo svarstomos priemonės Europos taikai išlaikyti, pradėjus vokiečiams ginkluotis. Ir Lenkija ir Vokietija, anot Edeno pareiškimo, nesutikusios pasirašyti Rytų Pakto. Tačiau paskui Hitleris pranešė Stresos konferencijai, kad Vokietija victon Rytų Pakto sutiktų pasirašyti nepuolimo sutartį su visais savo kaimynais. Dabar vėl spauda praneša, kad netrukus važiuosiąs Maskvon ir Varšuvon Prancūzijos užsienių reikalų ministeris Lavalis. Kokie jo kelionės tikslai, tuo tarpu tiksliai dar nežinoma.

— Lenkijos Vyriausybė užtraukia naują vidaus paskolą 200 milij. auks. sumai. Surinkti pinigai būsią naudojami statybos tikslams. Paskolos lakštai jau pardavinėjami. Ar pavyks norimą sumą surinkti, tuo tarpu sunku numatyti.

— Nesenai įvyko Gdansko senato rinkimai. Nors Gdanskas skaitosi laisvas miestas, tačiau per rinkimus buvo ten atvykę ir agitavo Vokietijos ministeriai Geringas ir Hesas. Rinkimus laimėjo hitlerininkai. Lenkai išrinko tik du savo atstovu. Viso Gdansko senate yra 72 atstovai.

IŠ MŪSŲ PADANGĖS.

Punskas. Suvalkų apskr. Čia dažnai būna surengiamos naudingos paskaitos. Paskutinės paskaitos buvo kovo mėn. 24 d. Agr. J. Pajaujis ir V. Kadziauskas skaitė apie alkoholinių gėralų vartojimo kenksmingumą ir apie blavybę. Po paskaitų A. Matulevičiūtė ir A. Pauliukonytė padeklamavo gražių eilių.

R.

Kretonys. Švenčionių apskr. Vietos kazimieriečiai nesnaudžia. Neseniai buvo jų skyriaus metinis susirinkimas, per kurį padarytas metinio veikimo pranešimas. Iš jo matyti, kad praėjusiais metais skyrius surengęs tris vakarus. Vaidinta „Katriutė", „Švarkas ir milinė" ir „Gudrus apgavikas". Vaidinta ne vien Kretonyse, bet ir Kaltinėnuose. Buvo ir daugiau rengta vakarų, bet negauta leidimų.

Šiame surinkime K. Cijūnėlis skaitė apie organizavimosi svarbą ir reikalingumą. Po to perrinkta valdyba, kurion pateko: J. Cijūnėlis (pirm.), V. Čeponaitė, Ed. Mikulėnas, A. Rastenis, A. Čeponas, A. Ankėnaitė ir A. Gudelis. Skyriaus nutarimu, dabar čia bus steigiama vieša skaitykla, sudaryta atskira artistų-mėgėjų kuopelė ir padidintas skyriaus knygynėlis.

Pranė.

Kamorūnai. Vilniaus-Trakų apskr. Kad ir sunkūs laikai, kad ir atsiranda kliūčių, trukdymų, tačiau vietos lietuviškas jaunimas nesėdi susidėjęs rankas. Jis kruta, dirba ir kasdien vis toliau pažengia priekin. Čia jaunimo veikimas daugiau pasireiškia vietos Liet. šv. Kuzimiero d-jos skyriuje, kur daromi susirinkimai, rengiami paminėjimai, vakarai ir kita.

Vienas iš pavyzdingiausių vietos kazimieriečių susirinkimų buvo balandžio mėn. 7 d. Jame buvo daug skaityta naudingų dalykų. Pav., B. Stankevičius skaitė apie šio sodžiaus jaunimą, B. Genevičius — apie Liet. šv. Kazimiero d jos naudingumą. J. Čenys — apie organizuoto jaunimo pareigas, E. Stanulytė — apie mergaites ir moteris. P. Vaitulionis — apie spausdintojo žodžio svarbą ir naudą. Be to, A. Valiukonis iš laikraščio paskaitė „Pavasariškos nuotrupos", A. Budėnas — vaizdelį „Meilės galybė". Po to A. Budėnaitė, A. Stanulytė ir J. Budėnas padeklamavo eilių, O. Pakulaitė ir E. Valiunonytė padainavo duetą.

Vietos kazimieriečių skyriaus valdybą šiemet sudaro: J. Dudutis (pirm.), A. Vičkačka, J. Keras, V. Dudutis ir M. Andrulionytė. Reviz. kom.: A. Dundulis, J. Baliukonis ir J. Keršis. *Silva.*

Plikiai. Lydos apskr. Šis sodžius yra tarp gudiškų sodžių, kur lietuviška kalba jau išnykusi... Tad atsitinka, kad vietos lietuviškas jaunimas turi susidurti su kitaip kalbančiu jaunimu, kuris gali daryti neigiamos įtakos. Bet vietos jaunimas atsargus. Jis savo lietuvišką vardą ir lietuvišką kalbą labai brangina ir bet kur nenuklysta.

Ilgesnį laiką vietos jaunimą palaikė lietuviška mokykla. Dabar jos jau nebėra...

Kovo mėnesį čia buvo atvykusios dvi lietuvaitės studentės: G. Kisielytė ir Steponaitytė, kurios čia skaitė paskaitas. Paskaitė bendrai vyrams ir atskira moterims, kas vyrus labai sudomino. Apšvieta ir čia kyla.

L.

IŠ VILNIAUS.

Atostogos. Gimnazijų ir pradžios mokyklų mokiniai paleisti Velykų atostogų š. m. balandžio mėn. 16 dieną. Mokslas prasidės balandžio mėn. 24 dieną.

Klerikų šventimai. Vilniaus dvasiškoj seminarijoj prieš keletą dienų buvo šventinami klerikai. Tarp jų gavo šventimus ir keletas lietuvių. Subdiakonu ir dekonu įšventinti: Julius Steponavičius, Juozas Panavas ir Antanas Verikas. Be to, keturius mažuosius šventimus gavo Konstantinas Gajauskas ir Bronislovas Sakavičius.

Rekulekcijos. Balandžio mėn. 4 — 7 dienomis šv. Mikalojaus bažnyčioj buvo surengtos moksleiviams rekulekcijos, kurias vedė kun. prof. Taškūnas ir kun. Bieliauskas. Rekulekcijų metu visi moksleiviai atliko Velykinę išpažintį.

Jaunimas Marijai. Artėja gegužės mėnuo, skirtas Panelės Švenčiausios garbei. Kasmet lietuviškas katalikiškas jaunimas ta proga surengia bendras gegužines pamaldas. Jos būna lietuviškos, gražios ir naudingos. Neužmirškim ir šiemet tos savo pareigos. Kur tik yra jaunimo, ten turi būti suorganizuotos bendros gegužinės pamaldos su lietuviškais giedojimais. Ypač svarbu tokias pamaldas rengti ten, kur bažnyčia toli arba kur nėra lietuviškų pamaldų.

Jaunimas Marijai, Marija jaunimo neapleis.

Iš Zitiečių d-jos. Kovo mėn. 31 dieną buvo metinis Šv. Zitos d-jos narių susirinkimas. Valdybon išrinkti: kun. Pr. Bieliauskas—pirm.,

kun. N. Raštutis, M. Telksnytė, J. Valašinaitė, V. Strakšytė, U. Steponavičiūtė ir O. Zavišaitė.

„Lietuviškos Varpos“. Vytauto D. gimnazijos mokiniai pradėjo leisti naują laikraštėlį, pavadintą „Lietuviškos Varpos“. Laikraštėly gražiai pasireiškė jaunos kūrybinės jėgos. Pasirodo, jaunųjų tarpe yra lengvai valdančių plunksną ir mintį. Laikraštėlio turinys įdomus. Pakraipa tautiškai—katalikiška.

Iš moksleivių kuopos. Kovo mėn. 31 dieną buvo Vytauto D. gimnazijos lavinimosi kuopos narių susirinkimas. Referatus skaitė: Alf. Miliušas—„Tauta ir valstybė“ ir Vyt. Gutauskas—„Laisvos valandos“. Po referatų buvo gyvos ir įdomios diskusijos.

Eucharistininkai dirba. Vytauto D. gimnazijoj yra eucharistininkų kuopa, kuri gražiai dirba. Šiemet sušaukta net septyni narių susirinkimai. Eucharistininkai laiko tikslu: tikėjimo tiesų pagilinimą, savęs tobulinimą ir šv. šv. Sakramentų garbinimą. Kuopos valdybą sudaro: M. Šimelionis –pirm., St. Šimelionis — vicepirm., Ag. Pacenkaitė — iždin., A. Ramanauskaitė — sekret., ir V. Gutauskas knygininkas.

Literatūros ir kraštotyros kuopa. Mūsų jaunieji rašytojai Vytauto D. gimnazijoj yra susibūrę į „Lietuvių literatūros ir kraštotyros kuopą“. Kuopos narių susirinkimuose skaitomi įvairūs referatai. Valdybon įeina: J. Krušas — pirm., V. Gutauskas — vicepirm. B. Juršėnas — iždin., St. Šimelionis — kraštotyros tvarkytojas.

Iš moksleivių koperatyvo. Vytauto D. gimnazijos moksleiviai turi savo rašomos medžiagos koperatyvą, kuris neblogai verčiasi. Šiemet valdybą sudaro: J. Karlonas — pirm., F. Miškinis— iždin. ir M. Šimelionis— sekretorius.

Jaunųjų sportas. Vytauto D. gimnazijos mokiniai turi savo sporto kuopelę. Tarp kito sporto kuopelė žiemos metu buvo surengusi stalo teniso turnirą. Meisterio titulą laimėjo J. Karlonas. Orui atšilus, jaunieji sportininkai išeis kieman sportiškų žaidimų žaisti. Kuopelės valdybon įeina: B. Sliekas — pirm., V. Budzeika—iždin., M. Bernatavičius—sekret. K. Kudaba ir C. Skrodzkis — nariai be ypatingų pareigų.

Paroda. Lietuvių Šv. Kazimiero draugija, minėdama savo gyvavimo 10 metų sukaktuves, nori šių metų birželio mėn., apie Sekmines, surengti Vilniuje sodžiaus meno parodą. Tuo tikslu draugija kreipiasi į visus savo skyrius ir jų narius ir prašo prie šio sumanyto darbo prisidėti.

Kaip žinome, Vilniaus krašto lietuviškuose sodžiuose yra labai daug gražių liaudies meno dirbinių: audinių, mezginių, drožinių, lipdinių, skaptinių ir įvairių kitų rankų darbo dalykų, kuriuose atsispindi mūsų sodžiaus žmonių siela, pomėgiai, gabumai ir net jų lietuviški, siekiai, tikslai, idealai... Tačiau tokias mūsų sodžiaus žmonių kūrybos vertybes mažai kas temato ir mažai kas težino, kad mūsų sodietės lietuvės bei sodiečiai lietuviai iš tikrųjų sugeba kurti brangius, vertingus meno dalykus. Tas reikėtų iškelti aikštėn ir parodyti mūsų platesnei visuomenei bei kitataučiams, kad visa tai pamatytų, suprastų ir įvertintų.

Turėdama tokį tikslą, Liet. Šv. Kazimiero d-ja kreipiasi į savo narius ir prašo pasirodyti su savo vertingais meno dirbiniais. Kas tokių dalykų turi, tegu saugo ir laiko, kol jie tam tikrų žmonių bus surenkami į atskiras vietas, o paskui suvežami į Vilnių, į lietuvių sodžiaus meno parodą. Parodos organizavimui vadovauja Vilniuje esąs Liet. Šv. Kazimiero d-jos Lietuvių Moterų skyrius, į kurį reikia kreiptis visais parodos rengimo reikalais šiuo adresu: Vilnius, Didžioji, 12—1.

ĮDOMIOS NUOTRUPOS

Velykų kiaušinis. Nuo senų laikų kiaušinis buvo vartojamas, kaipo Velykų šventės svarbiausias valgis. Tiesa, nevisur, bet vis dėlto labai plačiai.

Kodėl kiaušiniui tokia garbė? Kiaušinis jau nuo senovės buvo laikomas nepaprastu dalyku. Padėjus jį šiltoj vietoj po tam tikro laiko iš negyvo kiaušinio išsirįsdavo gyvas paukštis. Tad buvo manoma, kad kiaušinyje turi būti kažkokia nepaprasta jėga.

Senovėje kiaušiniais buvo apdedamos žaizdos. Kiaušinius buvo patariama valgyti paliegusiems bei šiaip silpniems žmonėms.

Kiaušinis buvo priimtas kaip Velykų simbolis (ženklas) dėl to, kad iš negyvo lyg ir mirusio kiaušinio išsirisdavo gyvas daiktas — paukštis. Kiaušinis ir pas nekrikščioniškas tautas buvo vartojamas, kaipo prisikėlimo bei gyvybės ir nemirtingumo simbolis.

Velykų šventės. Velykų švenčių pradžia glūdi tolimoje praeityje. Jos švenčiamos jau daugiau kaip 1700 metų.

Anksčiau Velykų nebuvo. Bet buvo kitos šventės, stabmeldžių paliktos. Žydai kovo pabaigoj ar balandžio pradžioj šventė išsilaisvinimą iš egiptiečių vergijos. Tai buvo aštuonių dienų poilsis. Tuo laiku jie valgydavo iškeptinį avinėlį, apie kurį žinome iš Šv. Istorijos, ir gerdavo po penkias taures vyno. Graikai gi švęsdavo pavasario šventę, kaip ir senovės lietuviai.

Pradėjus plisti krikščionybei, žmonės, nors ir išpažindami Kristaus mokslą, nuo tų papročių nenorėjo atsisakyti. Juk visos tos apeigos buvo tokios gražios ir linksmos. Tačiau tai buvo stabmeldybės liekana.

Vėliau Velykoms buvo suteikta kita reikšmė. Būtent, ši šventė virto Kristaus prisikėlimo iš mirusiųjų, Jo laimėjimo švente. Taip atsirado krikščioniška Velykų šventė. Ji pradžioj buvo švenčiama kartu su žydų išlaisvinimo švente. Tačiau 325 m. buvo sušauktas Nicejoj Bažnyčios susirinkimas, kuris nusprendė Velykas švęsti, praslinkus nuo pavasario pradžios keturiolikai dienų.

Vėliau, apie VIII šimtmetį, paaiškėjo kas yra mėnulio pilnatis ir delčia. Tuo pačiu laiku buvo pakeista ir Velykų data. Pagal tą pakeitimą Velykos turi būti švenčiamos pirmą sekmadienį, įvykus pirmai pavasario pilnačiai. Kadangi mėnulio pilnatis kiekvienais metais esti ne tuo pačiu laiku, tai ir Velykos būna švenčiamos kasmet vis kitą dieną. Minima mėnulio pilnatis būna ne anksčiau kovo 21 d. ir ne vėliau balandžio 26 d. Tuo būdu ir Velykos būna vis tarp kovo 21 d. ir balandžio 26 dienos.

Senovėje Velykos buvo švenčiačiamos 7 dienas. Prieš 400 metų buvo švenčiamos tik trys dienos. Dabar Velykas, kaip ir Kalėdas bei Sekmines, švenčiame tik 2 dienas. Pačios Velykų apeigos papročiai, laikui bėgant, labai pasikeitė.

Medis ėda žmones. Šiomis dienomis, vadovaujant Čikagos botanikui Nendeliui, į Madagaskarą išvyko ekspedicija tirti dar nežinomų augalų. Visų pirmiausia ekspedicijai esą įsakyta ištirti ir išaiškinti paskalą apie fantastišką medį, kuris ėdąs žmones. Iki šiol nė vienam Europos ir Amerikos botanikui neteko šio augalo matyti, bet vietiniai gyventojai sako, kad toks augalas tikrai augąs. Jų žodžius tvirtina ir misijonieriai. Be to, kažkoks vokiečių keliautojas pasakoja, kad jam

tekę matyti orgijas, kurias suruošę vietiniai gyventojai, tokiam augalui aukojant žmones. Daugelis Madagaskaro vietinių giminių laiką už dievą ir labai rūpinasi, kad augalas „nemirtų badu". Baisiojo medžio kamienas atrodąs, kaip eglės čiukuras. Jis turįs 4 milžiniškus lapus, 4 metrų ilgio, daugiau kaip metro platumo, 20—40 cent. storio ir kieti, kaip oda. Jie esą nukarę nuo viršūnės iki žemės. Medžio viršūnėje esą „liaukos", iš kurių nuolat bėgąs kvapnus ir galvą sukąs skystis. Minėtasis vokiečių keliautojas sako, kad pats savo akimis matęs, kaip vietiniai gyventojai privertę kaž kokią nelaimingą moterį įlipti į medį ir gerti svaiginantį gėralą. Vos nelaimingoji lūpomis prisilietė skysčio, tuoj milžiniškasis lapas pakilęs ir apsupęs moterį. Tokioje padėtyje lapas paliekąs 10 dienų. Kai po 10 dienų vokietis vėl ėjęs pro tą medį, prie medžio kamieno begulėjusi tik kaukuolė.

Matomumo ribos. Asronomas Heblas Amerikos mokslų akademijoje šiomis dienomis skaitė pranešimą apie pasaulio matomumo ribas. Jis pareiškė, kad mūsų žvaigždžių sistemą galima sulyginti su milžinišku bičių spiečium, kurios visos skrenda vienoje erdvėje. Šis spiečius susideda iš 100 milijardų „bičių", tarp kurių yra ir mūsų saulė. Žmogus nuo žemės neapginkluota akimi arba pro teleskopą mato ne vien savo „spiečiaus" žvaigždžių sistemas. Visų arčiausieji iš šių kaimynų randasi nuo mūsų apie 1 milijardą šviesos metų .astume, t. y. 9 ir pusė kvintelijonų kilometrų. Kiti iš šių kaimynų randasi 300 milijardų šviesos metų atstu, t. y. 2 sekstilijonai ir 850 kvintelijonų kilometrų. Naujuoju Wilsono kalno observatorijos teleskopu žmogaus regėjimo ribos padidėjo iki 600 milijonų šviesos metų Ar padirbus dar galingesnį teleskopą atsidarytų dar naujos žvaigždžių sistemos? Prof. Heblas atsako teigiamai. Jei būtų padarytas teleskopas, kurio diametras pasiektų 50 metrų, kuris iki šiol matomus kūnus padidintų 10 kartų, ir tada žmogaus akys matytų ne tuštumas, o naujus žvaigždžių „spiečius". Iki šiol pasisekė nustatyti, kad tokių spiečių matome apie 100 milijonų, bet pagal prof. Heblo mintis, jų skaičius esąs daug didesnis.

Vaikščiojančios žuvys. Mes esame pratę matyti žuvis, tik vandeny plaukiojančias, tačiau esama jų ir tokių, kurios lygiai gerai jaučiasi ir vandeny, ir sausumoje.

Žuvų, kurios gali gyventi kurį laiką ir sausumoje, užtinkama jūrose ir vandenyse apie Egiptą, Indiją ir kitur pietuose. Jos, paplaukiojusios vandeny, išrėplioja į kraštą, užsikaria ant uolų, medžių, džiaugiasi saule, šildosi, juda, lyg būtų čia augusios.

Tos žuvys be kojų, bet turi tvirtus pėlekus, kuriais ir slankioja po sausumą. Vietiniai gyventojai tuo nė kiek nesistebi ir papasakoja apie jas gana gražių dalykų.

Jeigu vanduo ten, kur jos gyvena, išdžiūsta, dėl to jos:os nė kiek nenusimena. Vandeniui išdžiūvus, jos pakyla būriais ir keliauja ištisas dienas smėlynais, ieškodamos vandens kitur. Tokiu būdu jos nukeliauja gana didelius atstumus. Vieną kartą jų būrys nušliaužęs net 18 mylių, ir nė viena pakeliui nežuvusi.

Nors tosios žuvys ir gali gyventi sausumoje, tačiau be vandens visiškai apseiti negali. Ištikus nelaimei, kai vanduo išdžiūsta, jos pakyla ieškotis kitos tėvynės. Jos žygiuoja paprastai ta kryptimi, kur jaučia vandenį. Kryptį suvokia jos kažkokiu jausmu ir į naują vandeningą vietą slenka tiesiausiu keliu.

Mokslininkai šias žuvis vadina Anabas Scaudes ir Bamıni. Paskutinės sausumoje jaučiasi už pirmą-

sias daug geriau ir iš vandens lenda netgi dar reikalo neverčiamos. Šių žuvų užtinkama tiktai Afrikoje, Australijoje esama kitokių, vadinamų Baramda. Baramdos sausumą mėgsta taip pat, kaip ir anos Be to, jos įdomios dar ir tuo, kad neperdaug bijo žmogaus. Gavusios iš žmogaus rankų maisto, jos greitai pripranta ir ateina paskui į tą pačią vietą dažnokai. Baramdos noriau vaišinasi sausumoje ir vandeny ėda tik tada, kai ant kranto nieko negauna.

Šitos paskutinės žuvys nešliaužioja, kaip anos, pelekais, bet šokinėja. Sako, kad jos gali nušokti net penkius kartus toliau, kiek pačios yra ilgumo. Išėjusios pasivaikščioti ir paklydusios, jos šokuoja ta kryptimi, kur arčiausiai yra vanduo.

Vandeny visos tokios vaikščiojančios žuvys alsuoja pažiaunėmis, reikalingą deguonį imdamos iš vandens. Sausumoje jos nustoja kvėpavusios pažiaunėmis, o pasinaudoja kitais įtaisais, esančiais gerklėje.

Jų gyvenimas dar smulkiai neištirtas. Jos užtikti pavyko dar neseniai.

Žvirblio sapnas. Saldžiai miega žvirblelis aukštoje pastogėje. Bemiegodamas sapnuoja puikų sapną.

Visur aplink jį viščiukai, puošnūs, apsirengę šviesiais drabužiais— kakleliai šviečia kaip atlasas, jų snapai auksiniai, plunksnos iš žalių bei raudonų pūkelių, akys puikumu blizga, nelyginant rasos lašeliai, rytui išaušus. Pasižiūrėjo žvirblelis ir nusiminęs sako: „Našlaitis aš nelaimingas! Mat, mano drabužiai kokie menkučiai!"

Bet vos tiktai taip pagalvojo, tuoj jo plunksnos pasidarė margos. Kad nudžiugo žvirblelis, kad ėmė straksėti ant šakelių, tai ir atsidžiaugti negali. Jis vis dar džiaugiasi, o jau čia nelaimė. Gyvatė iš viršaus susirietė kamuolėliu ir kaip šoks ant jo, kone sučiupo. Vos išsigelbėjo, o čia jau ir kita nelaimė: mato šaulys, kad jis toks puikus, tuoj prie jo. Suriko žvirblelis: „Be reikalo džiaugiaus. Vaje, kaip čia man paspruktì į savo lizdą, po pastoge!"

Damoklio kardas. Ketvirtame amžiuje prieš Kristaus gimimą, Sicilijos saloje, Sirakūzų mieste, gyveno labai žiaurus ir žmonių nekenčiamas tos šalies valdovas Dijonizijus. Vienas jo tarnų, vardu Damoklis, matydamas didelius turtus ir prabangą savo valdovo rūmuose, nuolat kartojo, kad jo ponas yra laimingiausias iš visų žmonių pasaulyje.

Didysis valdovas, pasišaukęs savo tarną, tarė jam:

— Ar nori pasidaryti toks, kaip aš, mano verge?

— Taip, aukščiausiasis valdove, tikrai aš liepsnoju tuo noru, — atsakė žemai nusilenkdamas Damoklis.

Tuoj Dijonizijus liepė tarną pasodinti į auksinį suolą prie stalo, apstatyto puikiausiais valgiais ir gėrimais. Domoklis labai džiaugėsi ir jautėsi laimingas, galėdamas taip lėbauti, kaip aukščiasiasis jo valdovas.

Bet staiga pažvelgė į lubas ir sustingo. Viršum jo galvos švyturavo aštrus, sunkus kardas, parištas ant plonučio ašuto. Kiekvieną akimirksnį jis galėjo nutrūkti ir nukristi tiesiai ant galvos. Išsigandęs Damoklis atstūmė nuo savęs visus brangius, karališkus, valgius ir gėrimus ir meldė valdovą, kad leistų jam ko greičiausiai pasišalinti iš to auksinio suolo.

Dijonizijus juokaudamas atsakė:

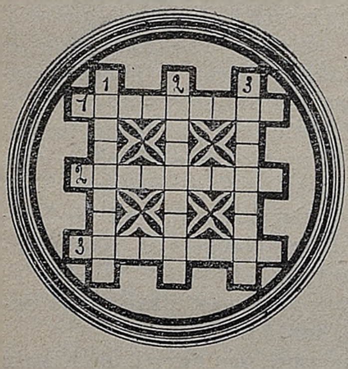
— Ką, jau paragavai mano laimės? Kaip tas kardas kabo ties tavo galva, taip pavojus mano gyvybei kabo ties manim.

Iš čia priežodis apie nuolatinį pavojų, — kaba kaip Damoklo kardas.

GALVOSUKIAI ???

1. Uždavinys — kryžiažodis.

Reikia įrašyti į duoto kryžiažodžio langelius raidės tokiu būdu, kad atitinkamose eilėse būtų tie patys žodžiai.

Žodžių reikšmės:

1. Keliautojų būrys dykumoje.
2. Saldžių ir gardžių uogų krūmai.
3. Rusijos miestas.

M. Molis ir V. Tertelis.

2. Uždavinys.

Velykų atostogos. Namiškiai laukia parvažiuojančio iš Vilniaus studento, kuris studijuoja matematiką. Norėdami ištirti, ar studentas gerai nusimano matematikoje, nutarė jį paegzaminuoti.

Vos spėjo atidaryti duris studentas, kai pasipylė iš visų kampų vaikai kaip pūpos. Tėvas džiaugiasi, kad vaikai per metus taip paūgėjo, kad studentas vos gali pažinti.

— Čia Jonukas, čia Onytė, o čia Vladutė, štai Petrukas ir Verutė, — aiškina tėvas.

— O metų jiems tiek: Jonukas du kart vyresnis už Onytę; Onytė ir Vladutė turi du kart daugiau metų, negu Jonukas.

— O mano metai ir Jonuko sudaro du kart daugiau, negu Onytės ir Vladutės, — pareiškė Petrukas.

— Labai džiaugiuos, kad parvažiavai namo šiandieną, — pareiškė Verutė, — nes aš švenčiu šiadieną gimimo dieną ir esu jau pilnametė.

— Taip, taip, — pridurė tėvas, — šiandieną mano trys dukterys turi tiek metų, kiek abu sūnūs.

— Parodyk, ką išmokai, pasakyk, po kiek jiems metų, — pareiškė tėvas
Studentas „mik mik" ir nežino. Vos išsprendė kitą dieną.

Lalaunykas 2 t.

3. Uždavinys.

Suskaitykite gerai, neskubėdami, kiek čia stačiakampių.

Jonas 2 t.

4. Uždavinys.

Mokytojas, paklaustas, kaip ilgai mokytojauna, pasakė: „Pusė metų nuo to laiko, kai šventiau iškilmingai savo gyvenimo penkiasdešimties metų jubiliejų, yra trejais metais mažesnė, negu viena penktoji mokytojavimo metų.

Kiek metų mokytojavo?

Žvirblis 2 t.

5. Uždavinys — logografas.

E

Z I J A

P. Buklys 2 t.

6. Uždavinys.

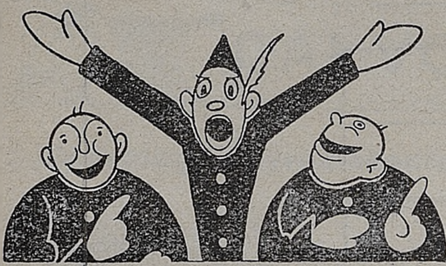
Ėjo trys draugai: Silvestras, Romualdas ir Emilijonas. Kur jie ėjo, — niekam nesakė; gana to, kad eidami pavargo. Sustojo prie autobuso stoties ir laukė autobuso su 1 Nr. Negalėjo sulaukti.

Galų gale Silvestras proponuoja: „Grįžkime atgal, autobusą sutiksime, greičiau įšoksim ir bus greičiau". O Romualdas: „Ne, — sako — geriau pabėgėkime toliau į tą pusę, kur autobusas eina. Vis bus trumpesnis kelias. Kai pavys, įšoksime".

O Emilijonas sako: „Jūs kaip norit, o aš pastovėsiu čia ir palauksiu. Ko man skubėti?!"

Visi trys taip padarė, kaip galvojo. Kuris buvo pirmasis numatytoj vietoj?

P. V. 2 t

Ko čia juoktis?

Per aritmetikos pamoką mokytojas klausia mažos Marytės:

— Jeigu tu, Maryt, turi vieną obuolį, o tavo broliukas davė tau dar du obuoliu, tai kiek tuomet obuolių turėsi?

Marytė palingavo galvą ir sako:

— Ponas mokytojas nepažįstat mano broliuko.

◎◎

Mokytojas paaiškino mokiniams apie visokius gyvulius ir paskui klausia:

— Pasakyk man, Vytuk, kokio nors keturkojo vardą.

— Ogi stalas, ponas mokytojau.

◎◎

— Jeigu tavo mama, Petruk, nupirks keturius svarus saldainių, o vienas svaras kaštuos du auksinu, tai kiek ji iš viso užmokės? — kausia mokytojas

— Gal septynius, o gal šešius auksinus,—atsakė Petrukas.

— Be galvos esi, Petruk, sėskis, nei septynius, nei šešius! — supykęs subarė mokinį mokytojas.

— Aš geriau pažįstu savo mamą, negu ponas mokytojas. Ji visuomet derasi ir šiek tiek nusidera — pasiaiškino mokinys.

◎◎

Parėjęs iš darbo tėvas ėmė barti sūnų:

— Mama sakė, kad tu, Jonuk, šiandie buvai negeras. Kai aš buvau mažas ir mano mama pasiskųsdavo tėveliui, kad aš negeras, tai man tėvelis kailį išperdavo.

— Iš to galima padaryt tik vieną išvadą, kad tu neturėjai tokio gero tėvelio, kaip aš turiu, — gudriai išsisukinėjo Jonukas.

◎◎

Teisėjas, pažinęs kaltinamųjų suole jau kelius kart jo teistą vagį, sako:

— Jau bene penktą kart matau tamstą teisme. Koks paibelis tamstą čia veda?

— Policija, ponas teisėjau. Tegul tik policija manęs nekliudo, niekad daugiau nesusitiksim — pasiaiškino vagis.

◎◎

— Pirk laikrodį, Juozai, — sako Jonas,—už penkius auksinus atiduosiu.

— O ar gerai eina?—klausia Juozas.

— Aš girtis nemoku, bet, kad žinotum, geriau eina už viso sodžiaus laikrodžius — per keturiasdešimt minučių visą valandą išpyškina, — ėmė aiškinti Jonas.

◎◎

— Ar galvos netekai? Kas gi ant sienų spiaudo?

— Tai kur gi aš nusispiausiu, jeigu čiai parašyta: „Ant grindų spiaudyti draudžiama".

◎◎

— Ir aš daviau vakar čigonei uždirbti, bet už tai ji man išburė didžiausią laimę,— sako Marytė savo mylimajam Jonui.

— Na, tai ką gi nepaprasto ji pasakė?

— Ji man pasakė, kad vis dėlto tu, Joneli, paimsi mane už žmoną, — susigėdinusi pasiaiškino Marytė.

— Gaila pinigų. Aš būčiau tau ir dovanai tai pasakęs, — pareiškė Jonas.

◎◎

— Kodėl, Vincuk, ateini mokyklon toks susivėlęs? Ar gi jau ir plaukų susišukuoti nemoki? — bara mokytoja savo mokinį.

— Kad aš neturiu šukų,—pasiteisino mokinys.

— Tai galėtum tėvo šukas pasiskolint.

— Kad mano tėvelis neturi plaukų, tai kam jam šukos,—nusiskundė susivėlęs Vincukas.

◎◎

— Atėjo paštan žydelis ir sako paštininkui:

— Prašau man duoti dešimtskatikinį pašto ženklą.

Kai paštininkas atplėšė ir padavė, žydelis vėl klausia:

— Nu, o kiek reikia užmokėti?

— Taigi, rodos, prašei dešimtskatikinį ženklą? — klausia paštininkas.

— Nu taip, bet aš maniau, tamsta man truputį nuleisi.

◎◎

— Kokius du beprasmius žodžius pripratę vartoti tinginiai berniukai, — klausia mokytojas per stropumo pamoką mokinį.

— Aš nežinau, — atsako mokinys.

— Taigi tie du žodžiai ir yra mėgiamiausi visų tinginių berniukų.

Redaktorius ir leidėjas Antanas Juknevičius. „RUCH" spaustuvė Vilniuje.